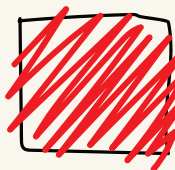
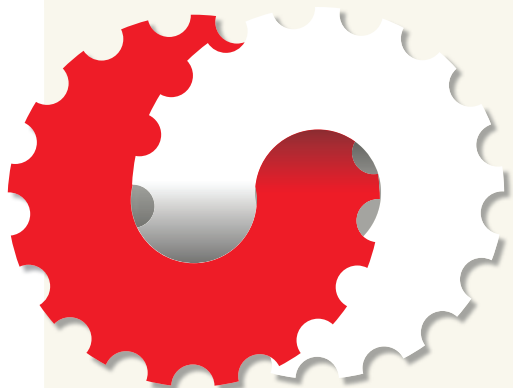

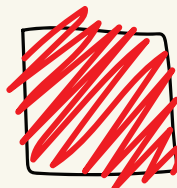
#01/24

MAGMETAL

MAGAZINE VAN ABVV-METAAL

Straffer

Socialer

Sterker

Wordt 2024 straffer, socialer, sterker?

DELEGEES OVER
EEN STERKE STEM

SIMON GRONOWSKI EN ZIJN
STRIJD TEGEN EXTREEMRECHTS

DE PASSIE VAN ONZE
METALLO PASCAL VAN HOVE

In deze editie van MagMetal

4

In het teken van sterk werk!

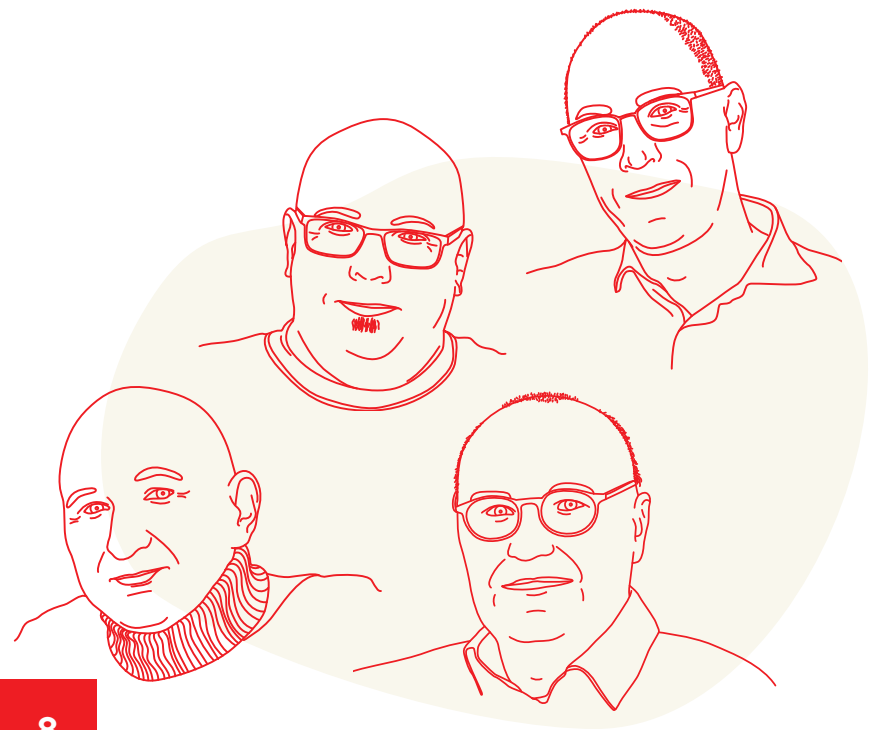
Onze sterke delegees aan het woord

10 + 22

Begin-de-jaarsvragen

Sterkhouders kijken naar de start van 2024

8

Da's verkiezingstijd

Rondetafel met onze secretarissen

18

Over solidariteit, het Israëlisch-Palestijns conflict en de sociale verkiezingen

Interview met minister Caroline Gennez

28

Extremrechts toen en nu

Interview met holocaustoverlever Simon Gronowski

38

Hoe schrijven we een sociaal-rechtvaardig klimaatverhaal?

Interview met Bea Cantillon

42

De passie van onze metallo

Pascal Van Hove over de vakbond en vinyl

32

Made in Europe

In gesprek met Peter Tom Jones

46

Gluren over de (sector)muren

Historische overwinning voor BTB-ABVV

Metallo's in het teken van sterk werk!

In metaalbedrijven in heel Vlaanderen zetten metaalmilitanten zich in voor de belangen van hun rechtstreekse collega's. Glenn Alenis staat op voor de werknemers van Aperam Genk, waar hij streeft naar werkbaar werk tot aan de eindeloopbaan. Bij Duracell is Carlo Van Aerschot al jarenlang een betrouwbare steunpilaar als ABVV-delegee, waar hij met toewijding de belangen van zijn collega's verdedigt. Ondertussen trekt ABVV-Metaal bij TVH met een diverse en inclusieve lijst naar de sociale verkiezingen, geleid door hoofddelegee Chantal Verslijpe. MagMetal sprak met deze sterkhouders en vroeg hun waarom stemmen voor onze vakbond een sterke zet is.

GLENN ALENIS, APERAM GENK

“Werken tot je pensioen veel draaglijker maken.”

Glenn Alenis komt bij de producent van roestvrij staal **Aperam Genk** op voor de ondernemingsraad. Met **ABVV-Metaal** wil hij zorgen dat het werk voor alle generaties draaglijk blijft tot aan hun pensioen.

STERK WERKBAAR WERK

DELEEGE GLENN ALENIS: “Met **ABVV-Metaal** hebben we al veel verwezenlijkt bij Aperam, zoals een **eerlijk loon, een goede werk-privébalans en werkbaar werk**. Vooral aan de regelingen rond werkbaar werk willen we blijven werken. Werknemers ouder dan 55 krijgen nu al extra betaalde en onbetaalde verlofdagen. Samen met Aperam willen we bekijken wat er nog allemaal mogelijk is om het voor iedereen draaglijk te maken om tot het einde van zijn loopbaan te blijven werken.”

STERKE DIENSTVERLENING

GLENN: “Ook onze dienstverlening is sterk uitgebouwd. De belastingbrief invullen, SWT berekenen, werkloosheidsattesten bezorgen, helpen bij aanvragen voor arbeidsduurvermindering, informatie geven, problemen oplossen: de werknemers van Aperam weten dat ze daarvoor bij ons terecht kunnen. Ook bij de cao-onderhandelingen staan we op de barricades en verdedigen we de belangen van alle werknemers.”

“We bekijken wat er nog allemaal mogelijk is om het voor iedereen draaglijk te maken om tot het einde van zijn loopbaan te blijven werken.”

Glenn Alenis

Delegee bij Aperam Genk

“MEER RESPECT VOOR DE WERKNEMERS”

GLENN: “Persoonlijk wil ik me de komende vier jaar inzetten voor meer **respect en beleefdheid** op de werkvloer. Soms zijn de bazen nogal cru en direct en hakken ze er met de botte bijl in. Alles mag en moet gezegd kunnen worden – ook de niet zo fijne boodschappen –, maar dat moet beleefd en met respect gebeuren. Soms gaat het er in zulke gesprekken of discussies verhit aan toe. Op zo’n moment moet je kalm kunnen blijven,

niet provoceren en het gesprek zelfs durven te stoppen en op een ander moment voortzetten. Want oplossingen komen vaak vanzelf als alles afgekoeld is.”

“ABVV STEMMEN = JEZELF EEN STEM GEVEN”

GLENN: “Waarom je bij Aperam sterk stemt als je op ABVV-Metaal stemt? Iedereen die onze hulp vraagt, geven we zo snel

mogelijk de juiste informatie. Voor elk probleem zoeken we de gepaste oplossing. En vooral: we houden de vinger aan de pols. **Door naar de mensen op de werkvloer te luisteren, weten we wat er leeft.** Om een voorbeeld te geven: in de wandelgangen en op de werkvloer hoor je dat jonge mensen veel met hun financiën bezig zijn, mensen met een gezin met thematische verloven, en de oudere generatie met SWT. Je vangt er ook dingen op die nooit naar buiten komen. Precies door daarop te letten en iedereen op de werkvloer een stem te geven, staan we heel sterk als vakbond.”

SAMEN STERK VOOR STERKER WERK

GLENN: “Mijn boodschap aan de werknemers van Aperam? We zijn een enorm hecht en gemotiveerd team, maar **zonder jouw stem en steun zijn we niets.** Want alleen samen met jou kunnen we nieuwe hindernissen overwinnen en alles wat we al verwezenlijkt hebben verder finetunen en verbeteren. **Alleen samen met jou kunnen we voluit gaan voor waar het ABVV voor staat: solidariteit, gelijkheid, democratie en rechtvaardigheid. Alleen samen met jou staan we sterk om te werken aan sterker werk.”** ▶

**STEM
STERK.**

CARLO VAN AERSCHOT,
DURACELL

“Sterke verwezenlijkingen dankzij een sterk team.”

Carlo Van Aerschot is een vaste waarde bij Duracell in Aarschot. Hij ging er in 2008 aan de slag als operator in de weekendploeg. In 2012 kwam hij voor het eerst op bij de sociale verkiezingen. Sindsdien verdedigt hij als ABVV-delegee de belangen van alle Duracell-medewerkers bij de directie.

“Dankzij een ideale mix van ervaren rotten en nieuwe militanten, staan we ook dicht bij elke leeftijdsgroep in de fabriek.”

Carlo Van Aerschot
Delegee bij Duracell

STERKE VERTEGENWOORDIGING OP DE WERKVLOER

DELEGEE CARLO VAN AERSCHOT:

“Wat ABVV-Metaal sterk maakt bij Duracell: we organiseren regelmatig rondgangen op de werkvloer. Zo komen we te weten wat er leeft en met welke frustraties onze collega’s rondlopen. Dat nemen we allemaal mee naar de onderhandelingstafel. En we zijn er trots op dat we in elke afdeling en elke shift een delegee of militant hebben. Zo hebben we **overal in het bedrijf een luisterend oor** en hebben alle werknemers **een aanspreekpunt** bij wie ze terecht kunnen.”

STERK TEAM

CARLO: “Dankzij een ideale mix van ervaren rotten en nieuwe militanten, staan we ook dicht bij elke leeftijdsgroep

in de fabriek. Iedereen heeft bij ons ook zijn eigen sterktes. Als groep bundelen we die, zodat we samen sterk staan en als ABVV-Metaal de werknemers met een sterke stem kunnen vertegenwoordigen.”

OMGAAN MET DIGITALISERING

CARLO: “Waar ik graag een trekkende rol in wil spelen: maatregelen om met de toenemende digitalisering om te gaan. Vroeger sleutelden arbeiders letterlijk aan de machines. Nu moeten ze naast sleutelen ook de computer kunnen bedienen die de machine aanstuurt. Hun personeelszaken en verlofaanvragen zijn volledig gedigitaliseerd en ook veel opleidingen worden nu digitaal gegeven in plaats van klassikaal. Zoals in elk bedrijf veronderstelt de directie ook hier dat alle werknemers daarmee om kunnen. De directie moet hen daarin **beter begeleiden en ondersteunen.**”

VOORTBOUWEN OP STERK WERK

CARLO: “Naast arbeiders ondersteunen om met de digitalisering om te gaan, willen we de komende vier jaar vechten voor **werkbaar werk, een betere functieclassificatie en een vervolg op de eindeloopbaanregeling**. Daarbij willen we voortbouwen op het sterke werk dat we hier de afgelopen jaren al realiseerden. Zo kregen we het voor elkaar dat werknemers die nog 18 maanden tot hun vroegste pensioendatum te gaan hebben, met een vergoeding van Duracell toch al met pensioen kunnen.”

STERKERE ANCIËNNITEITSREGELING

CARLO: “Ook de anciënniteitsregeling lieten we aanpassen. Vroeger was er een maximum van vijf extra dagen verlof: één dag per vijf jaar dat je voor Duracell werkt. Na je 25e dienstjaar kreeg je dus geen dagen meer bij. Nu krijgen werknemers vanaf hun 50ste elke vijf jaar nog een bijkomende verlofdag. Ook werknemers die op latere leeftijd bij Duracell beginnen, krijgen zo genoeg anciënniteitsdagen omdat ze de twee systemen kunnen combineren.”

ZELF PLOEGENSTELSEL KIEZEN

CARLO: “We sleepten ook uit de brand dat mensen nu **zelf kunnen kiezen in welk ploegenstelsel ze bij voorkeur werken**. Duracell heeft twee systemen: een roterend drieploegenstelsel en een tweeploegenstelsel met een vaste nacht. Nieuwe arbeiders moeten hier een contract tekenen waarin standaard staat dat ze in een drieploegenstelsel kunnen tewerkgesteld worden. Duracell kan ze dus altijd in dat drieploegensysteem inschakelen. Sinds 1 januari werkt in onze grootste afdeling al een eerste groep arbeiders in het stelsel van hun keuze, een tweede groep maakt in september de switch. De andere afdelingen volgen zo snel mogelijk.”

Met man en macht voor aangenaam en werkbaar werk bij TVH

Bij TVH trekt ABVV-Metaal met een heel diverse lijst naar de sociale verkiezingen. De helpt Franstalig, met vertegenwoordigers in alle afdelingen en met een mooi evenwicht tussen mannen en vrouwen, en jongeren en ouderen. Hoofddelegee Chantal Verslijpe: "Even divers als de werkvloer. En dat is onze sterkte. Door dicht bij de mensen te staan, spelen we in op wat er leeft. Zo zorgen we mee voor een aangename werkplek."

SNELLE UITBETALING VAN UITKERINGEN

DELEGEE EVELIEN VOET: "In maart 2023 werd TVH het slachtoffer van een cyberaanval. Alles lag plat, vijf weken lang. En dat betekende ook technische werkloosheid voor de mensen. Met man en macht hebben we toen gewerkt om alle formulieren in orde te krijgen om te kunnen stempelen. Het ABVV in Kortrijk was een halve dag gereserveerd voor TVH. Het was een hectische periode. Toch zijn we erin geslaagd om alle uitkeringen heel snel te laten uitbetalen."

DICHT BIJ DE MENSEN

HOOFDDELEGEE CHANTAL VERSLIJPE: "Het engagement van onze delegees toen, die evengoed werkloos waren, typeert ons team. We zijn heel toegankelijk voor collega's op de werkvloer, we spelen kort op de bal bij problemen en frustraties, en we zorgen dat onze mensen direct hulp krijgen. We houden ons aan ons motto: 'Zeg niet wat je niet weet'. Voor we naar buiten komen met antwoorden, beloftes of informatie,

zorgen we dat alles klopt. Sinds vorig jaar sturen we een nieuwsbrief rond. Binnenkort komt er ook een Facebookgroep voor al onze leden. Zo zorgen we ervoor dat iedereen op de hoogte blijft."

KENZIE VANHOUTTE, DELEGEE

"De targets werden vereenvoudigd en zijn nu voor iedereen gelijk."

HOGERE LOONBONUS

DELEGEE KENZIE VANHOUTTE: "Naast de werkloosheidsdossiers tijdens de cyberaanval zijn er nog een aantal mooie realisaties. Veel kleine dingen: slecht werkende verwarmingstoestellen werden gerepareerd, er kwamen hittemaatregelen in de zomer, de geurhinder van de toiletten werd aangepakt ... Daarnaast waren er een aantal grote dossiers. Zo steeg de loonbonus cao 90 dankzij ons van 760 euro naar 1.100 euro. En misschien nog belangrijker: de targets werden vereenvoudigd en zijn nu voor iedereen gelijk."

EVELIEN VOET, DELEGEE

"We zijn erin geslaagd om alle uitkeringen heel snel te laten uitbetalen."

COMPENSATIE VOOR DE KOOPKRACHT

EVELIEN VOET: "En er kwam vorig jaar toch een compensatie voor de koopkrachtpremie. Het management besliste om geen koopkrachtpremie te geven en dat veroorzaakte onrust op de werkvloer. Op sommige afdelingen dreigden de werknemers het werk neer

te leggen. Dus we moesten iets doen. We organiseerden een post-it-actie. Wie tegen de nulpremie was, kon een post-it plakken aan het hoofdgebouw met eventueel een boodschap. Zo werd het protest van de arbeiders heel visueel. Er kwamen uiteindelijk toch koopkrachtmaatregelen: een ecocheque van 110 euro, een cadeaubon en een bedrag per personeelslid voor een teambuildingactiviteit.”

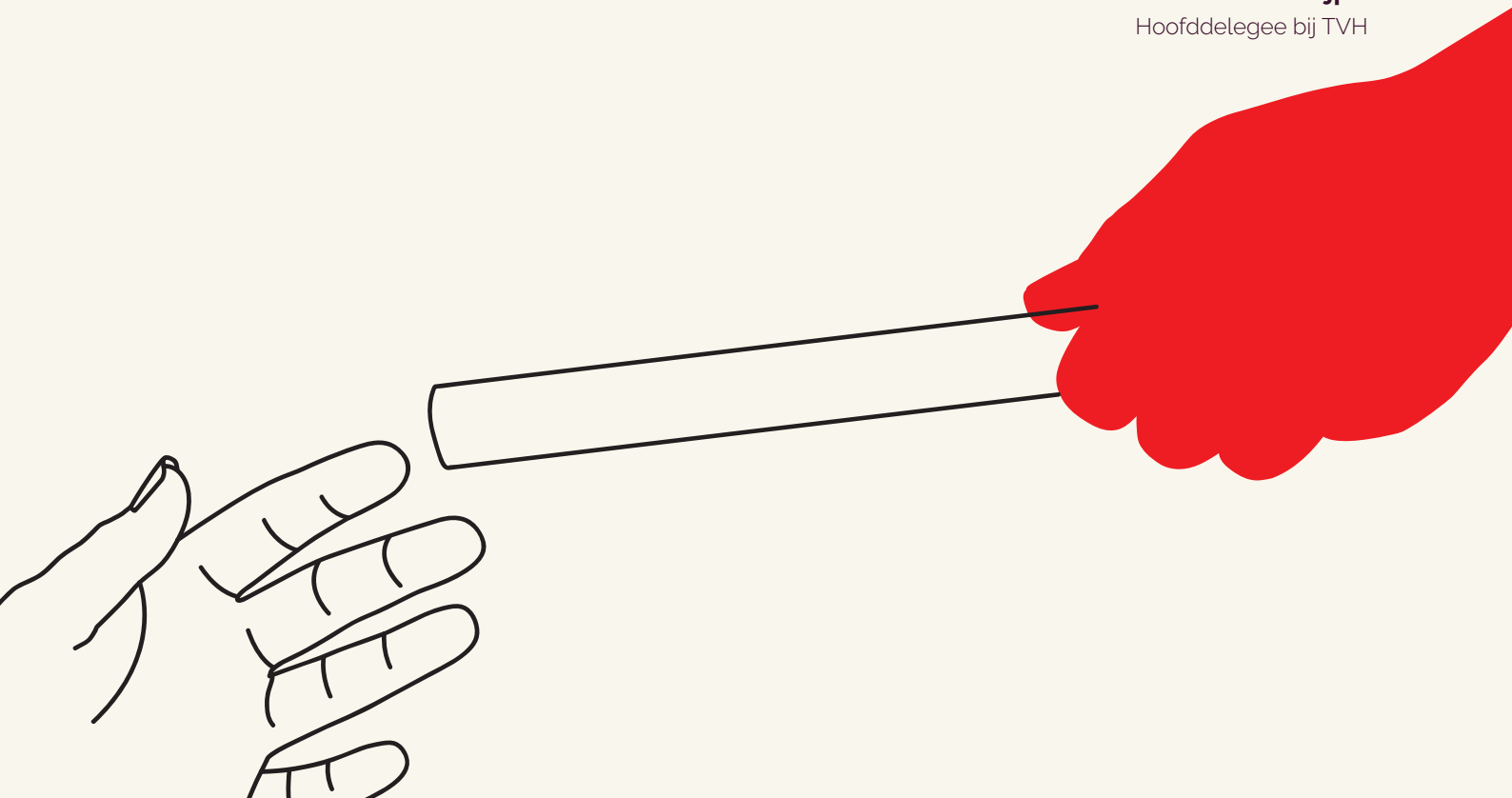
LOONSVERHOGING EN WERKBAAR WERK

CHANTAL VERSLIJPE: “Natuurlijk zetten we ons werk graag voort met zo veel mogelijk leden en mandaten. twee zaken staan hoog op onze agenda. Ten eerste is dat de loonronde, omdat er vorig jaar door de inflatie geen loonsverhoging kwam. Ten tweede is dat meer aangepast werk voor oudere werknemers. Daarvoor hebben we de steun nodig van de collega’s. Er zijn drie mandaten om te verdelen, wij gaan voor minstens twee!” ▶

“Door dicht bij de mensen te staan, spelen we in op wat er leeft. Zo zorgen we mee voor een aangename werkplek.”

Chantal Verslijpe
Hoofddelegee bij TVH

STEM
RK.

KIES **3**

#sterkwerk #sv2024
abvvmetaal.be/sociale-verkiezingen

sociale verkiezingen | 24

Begin-de-jaars-vragen aan ... **Haydar Gunes**

Delegee bij DRIV

Wat zijn jouw verwachtingen voor 2024?

HAYDAR: "Voor 2024 hoop ik dat er slimme keuzes worden gemaakt, zodat de gewone mensen na moeilijke tijden even kunnen op adem komen. Mijn doel is ervoor te zorgen dat iedereen zich meer gesteund voelt."

Als je één ding kon veranderen of verbeteren binnen de vakbond, wat zou dat dan zijn?

HAYDAR: "Binnen de vakbond wil ik dat de mensen die erin zitten écht voor het volk staan. Als ze dat niet doen, horen ze niet thuis bij ons."

Wat is jouw boodschap aan de leden van ABVV-Metaal voor een succesvol en solidair 2024?

HAYDAR: "Mijn boodschap is simpel: we hebben jullie hulp nodig bij elke actie, of het nu een staking of betoging

is. Jullie steun is superbelangrijk, en **vergeet niet dat wij er ook zijn om jullie te helpen**. Samen gaan we voor een sterk 2024."

Wie was of waren voor jou de held(en) van 2023?

HAYDAR: "Mijn helden van vorig jaar waren de hulpverleners uit Turkije en van verschillende landen die na de grote aardbeving in Turkije in 2023 kwamen helpen. Ze deden dat zonder iets terug te verwachten, en dat verdient echt respect."

STEM STERK.

Stem ABVV-Metaal.

#sterkwerk #sv2024
abvvmetaal.be/sociale-verkiezingen

sociale
verkiezingen

24

AAN TAFEL MET VIER METAALSECRETARISSEN

“De dag dat wij geen respect meer hebben voor die blauwe overall, zijn we het niet meer waardig om onze job uit te oefenen.”

Met de nakende sociale verkiezingen breekt een spannende periode aan voor onze vakbondssecretarissen, die de drijvende kracht zijn van onze syndicale werkingen in de metaalbedrijven.

Als goede herders begeleiden en motiveren zij vier jaar lang dag in, dag uit de militanten en delegees van ABVV-Metaal. Meer dan een momentopname, zijn de verkiezingen dan ook een afspiegeling van hun werking gedurende de afgelopen jaren. In een rondetafelgesprek voor MagMetal delen vier provinciale secretarissen openhartig hun verwachtingen en bezorgdheden voor de naderende sociale verkiezingen. We spraken met **Raf Dal Cero** (regio Limburg), **Hans Vaneerdewegh** (regio Mechelen-Kempen), **Dieter Masschelein** (regio Kortrijk) en **Florent Schepens** (regio Zuid-Oost-Vlaanderen).

VERKIEZINGSKOORTS

Of het nu als militant of als secretaris is, deze vier mannen zijn niet aan hun electoraal proefstuk toe. Toch vragen we ons af of ze de verkiezingskoorts al voelen stijgen met dag X, het eerste belangrijke ijkpunt van de procedure*, op een steenworp. **RAF**: “Ik kan niet zeggen dat ik de spanning al voel stijgen, dat niet, maar de verkiezingen schetsen hoe dan ook een beeld van wat onze gasten op de vloer hebben gepresteerd samen met

ons. Als secretaris hoop je dan vooral op een bevestiging van je goed leiderschap, maar de ervaring leert: je krijgt niet altijd de bevestiging waarop je hoopt.” **FLORENT** vult aan: “Als secretaris speel je een aansturende rol, maar **het is de impact van de delegees op de werkvloer die de doorslag geeft. Het is hun examen, minder dan dat van de secretaris.**” Dieter, Florent en Hans voelen het aan hun water: de druk neemt stilaan toe.

HANS: “Sommigen van mijn militanten beginnen te vroeg te stressen. Kalm blijven is de boodschap, anders worden het nog vier zware maanden. Anderen moet ik dan weer in gang duwen. De kandidatenzoektocht moet nu natuurlijk wel volop geopend zijn.” Ook **DIETER** vraagt zijn militanten om zich nu te concentreren op de samenstelling van een goede kandidatenlijst. “Een campagne moet nu nog niet gevoerd worden. Da’s voor straks in maart en april.”

“Wat we in de laatste rechte lijn naar de verkiezingen al helemaal moeten vermijden, zijn onderhandelingen over heikele onderwerpen. Dat is om problemen vragen”, geeft **RAF** mee.

HANS treedt zijn collega bij: “Alles, maar dan ook echt alles kan tegen je gebruikt worden in deze fase. Het is onmogelijk om fatsoenlijke onderhandelingen te voeren, want je verglijdt in een opbod. Je rijdt je simpelweg vast als vakbond.” Of sterker nog, om het in Dieters woorden te zeggen, wie enkele maanden voor de verkiezingsdag een toegeving doet aan de werkgever, krijgt de rekening in mei gepresenteerd.

“Er zou een livestream moeten zijn bij elke onderhandeling die wij voeren als ABVV.

Dan zouden we geen propaganda meer nodig hebben bij de sociale verkiezingen. Want dan zouden de mensen met eigen ogen zien hoe wij hen verdedigen en voor hen vechten aan die tafel. Het probleem van onze vakbond? Wij vinden de taal niet om over onze vechtlust te communiceren naar de werkvloer. **Wij zijn heel goeie onderhandelaars, maar wat wij niet kunnen, is onszelf verkopen.** Dat is eigen aan onze ABVV-mentaliteit: we zijn soms iets te bescheiden”, reflecteert **RAF**.

CAMPAGNE

Als ABVV-Metaal investeren we behoorlijk in communicatie. We bieden een breed scala aan campagnemiddelen en -materialen aan die veelzijdig en naar wens kunnen worden ingezet en gepersonaliseerd. Steeds met de verscheidenheid van het industrielandschap in het achterhoofd: een campagne voeren op een groot bedrijf met een uitgebreide militantenkern is natuurlijk niet te vergelijken met de realiteit van de solo-kandidaat in een kleine kmo die de

campagnekar moet trekken. Ook de rol van de secretaris verschilt naargelang de werkvloer waarop hij zich bevindt. “De militanten en leden appreciëren al het mooie materiaal dat er al is gepasseerd. Daar wordt positief over gesproken”, vermeldt onze Limburgse secretaris.

Wie voert de campagne dan in de praktijk in de kleine bedrijven, vroegen we ons af.

FLORENT: “In grote bedrijven genieten de vrijgestelden van de luxe om specifiek tijd vrij te maken voor het uitwerken van de campagne, door zelf teksten te schrijven, brieven te versturen, en pamfletten te ontwerpen. In bedrijven met een tweetal niet-vrijgestelde militanten rust die verantwoordelijkheid op de schouders van deze enkelingen die naarstig aan de slag zijn voor onze vakbond na hun werkuren. Zij zullen sneller een beroep op ons doen om hen te assisteren bij de opmaak van een pamflet bijvoorbeeld.” **DIETER** beaamt: “Er zijn militanten die meer sturing verwachten en wensen, die willen dat we ze bij de hand nemen en vertellen wat moet gebeuren. Anderen zijn dan weer zo gretig dat je ze moet afremmen. **Elk bedrijf en elke militant is anders.** Aan ons om daarop in te spelen.”

RAF gelooft in de zelfsturing van zijn kernen: “Mijn militanten krijgen te horen: dit is jullie bedrijf en jullie beslissen. In de mate van het mogelijke natuurlijk, want als secretaris moeten we ook maken dat de continuïteit van het bedrijf gegarandeerd blijft. Ik speel mijn adviserende rol en zal ook staven waarom ik iets adviseer. Maar ik zal bijvoorbeeld zelf geen kandidatenlijsten opstellen. Want ik ken die mensen niet hè. Ik ken mijn militanten en de kernleden, maar ik ken niet alle arbeiders van de bedrijven die ik opvolg. Ik vertrouw daarvoor op mijn delegees. Elke delegee, elke militant, iedereen die zich inspent voor de vakbond, klein of groot, heeft zijn verdienste of haar verdienste. En dat mogen we niet vergeten.”

Ook **HANS** volgt in Mechelen-Kempens diverse bedrijven op waar een aanpak op maat nodig is: “Bij DAF of Van Hool zijn mijn tussenkomsten als secretaris bijvoorbeeld tot een minimum beperkt. Maar ik volg ook bedrijfjes op met één enkele militant. Met die persoon is het wel nodig om wekelijks eens te telefoneren om ondersteuning te bieden, maar vooral om een luisterend oor te zijn, want zo iemand staat er dag na dag alleen voor. Als er kritiek is op de werkvloer, moet je dat in je eentje slikken. Dat moet je als secretaris beseffen en managen. **Een secretaris is een peopelmanager die met elk individu rekening houdt,** omdat iedereen anders is en een andere benadering nodig heeft.”

Als vakbondsmilitant is dat luisterend oor onmisbaar om te krijgen en om te geven. Inspelen op communicatietrends is onontbeerlijk, maar de kracht van het persoonlijk contact blijft ongetwijfeld overeind. **RAF:** “Ik ben van de oude stempel. Om campagne te voeren heb je een pen, een blad en je mond nodig. Dat **persoonlijk contact mogen we niet verliezen.** In plaats van pamfletten in de refter neer te leggen of ze enkel ad valvas op te hangen, vraag ik aan mijn militanten om ze persoonlijk te gaan overhandigen aan hun collega’s. Sla een babbeltje over het voetbal of over de kinderen. In 60 procent van mijn bedrijven zijn mijn militanten digitaal niet mee. Zij moeten ►

“Dat persoonlijk contact op de werkvloer mogen we niet verliezen.”

Raf Dal Cero

Secretaris ABVV-Metaal Limburg

het hebben van de **sociale interactie op de werkvloer.**"

Kun je dat van elke militant verwachten?

HANS nuanceert: "Als secretaris kun je honderd keren zeggen dat onze militanten hun pamfletten persoonlijk moeten afgeven. Maar je bent er niet en weet in essentie niet hoe dat gebeurt. Dat is niet per definitie een kwestie van onwil. Ik heb heel goeie militanten gekend, die wel verlegen van aard waren. **Ik ben ervan overtuigd dat assertiviteit een belangrijk onderdeel hoort te zijn van onze metaalvorming.** Want assertiviteit kun je wel leren. We moeten onze mensen daarin trainen en wij moeten daarop blijven hameren."

GROEPSGEVOEL

In februari en maart 2020 organiseerde onze Centrale vlak voor de coronacrisis provinciale startdagen waarmee de campagne officieel werd afgetrapt. "Daar was zo'n enthousiasme. Waren de sociale verkiezingen toen gewoon kunnen doorgaan, dan hadden we potten gebroken", mijmert **RAF**. Ook **HANS** kijkt

met gemengde gevoelens terug op de vorige verkiezingen: "Ik vond de 'Stam mee op'-campagne een van de beste campagnes ooit. Maar het effect verviel in het niets door de coronamaatregelen. Onze kandidaten konden niet uitpakken met hun realisaties en hun aanstekelijke enthousiasme viel in dovemansoren. Bovendien moest er worden gestemd per brief. Zoals **RAF** zegt, is sociaal contact de sterkte van vele militanten. Dat is toen helemaal weggefallen."

Het groepsgevoel verricht wonderen. Daarom organiseren sommige regio's dit jaar ook een kick-off-bijeenkomst voor de kandidaten. In Limburg onder andere: "Op 2 maart houden wij onze kick-off. Ik vind dat heel belangrijk, niet in het minst om de nieuwe kandidaten te betrekken." Ook in West-Vlaanderen brengen ze alle kandidaten van de West-Vlaamse metaalbedrijven samen. **DIETER**: "Begin januari hielden we een fotoshoot voor de kandidaten van een van onze grotere bedrijven en iedereen was aanwezig. De sfeer en het gevoel waren veelbelovend. Voor hen is op dat moment de campagne de facto gestart. In andere bedrijven zal dat pas zijn op het moment dat de lijst wordt ingediend. Dat is heel bedrijfsgebonden en volgt voor ons geen welbepaald stramien."

HANS: "Je streeft naar verbondenheid tussen je militanten. Soms is een teambuilding al genoeg om de groep vorm te geven. Dat hoeft niet per se met al je militanten tesamen om geslaagd te zijn en dat hoeft geen bergen geld te kosten. Een gezellige wandeling of een avondje op café kunnen er soms al voor zorgen dat de groep vertrokken is."

"Een hechte groep die goed aan elkaar hangt, kan mooie zaken realiseren. Het ABVV had amper één mandaat in handen in een welbepaald bedrijf, maar haalde in 2008 vijftien van de vijftien beschikbare mandaten binnen. Dat was een resultaat om fier op te zijn. Dat krijg je niet alleen gerealiseerd, maar enkel met een fantastische groep die samenhangt", vertelt **RAF**.

"Militanten die zich engageren, die een band hebben opgebouwd met hun collega's en hun vertrouwen hebben gewonnen, plukken daar de vruchten van", aldus **DIETER**. "Vandaag de dag zijn er ook bedrijven waar onze overmacht gestaag groeit en dan is de ambitie inderdaad om de andere vakbonden buitenspel te zetten."

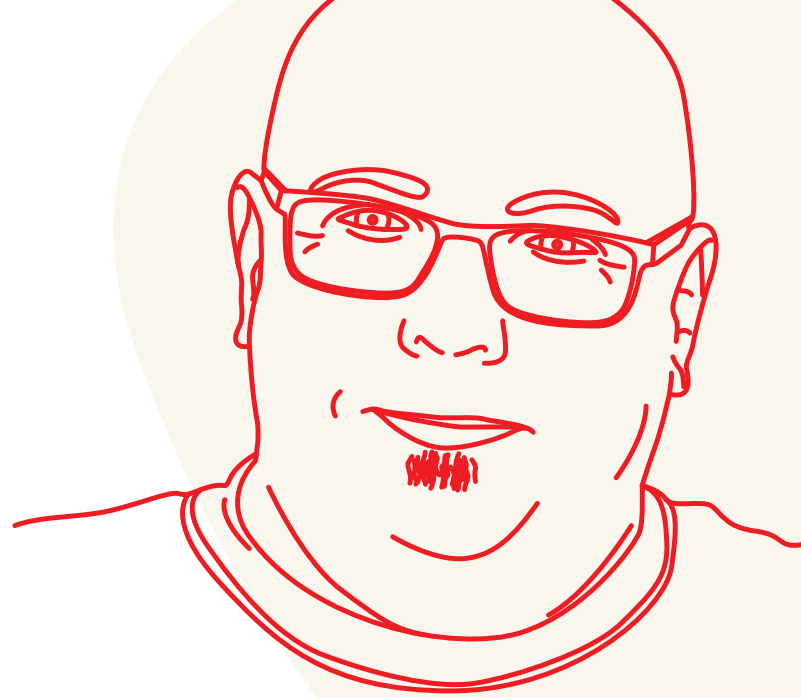
Het omgekeerde gebeurt ook: "Van de grootste naar de kleinste fractie in een bedrijf, dat voelt als een grote teleurstelling, maar dat maken we ook mee. Je voelt je medeverantwoordelijk voor dat verlies, want als secretaris zet je toch de krijtlijnen uit voor je kernen. Met de jaren heb ik geleerd dat **elke winst een winst is die je meeviert. Maar elk verlies is ook een verlies dat je mee moet ondergaan**", besluit **HANS**. **DIETER**: "Ik spreek niet graag in termen van winnen en verliezen. Want wij staan als coach aan de zijlijn toe te kijken en dat bezorgt aan ons toch een ander gevoel dan voor de militanten die zelf de wedstrijd moeten spelen."

**"Als er enkele
anciens
vertrekken, dan
is het afwachten
wat de impact
daarvan zal zijn."**

Florent Schepens

Secretaris ABVV-Metaal
Zuid-Oost-Vlaanderen

GESLAAGDE VERKIEZINGEN

Wanneer zijn de verkiezingen geslaagd?

Hoe meten onze secretarissen hun succes? Het succes van de verkiezingen blijkt grotendeels te worden bepaald door het aantal mandaten dat gewonnen of behouden wordt. Een opmerkelijke verschuiving in de laatste jaren is de toename van het aantal arbeiders die het bediendestatuut hebben verworven, wat het aantal arbeidersmandaten natuurlijk negatief beïnvloedt. Het is dus perfect mogelijk dat we er mathematisch op vooruitgaan ondanks een verlies in absolute aantallen, omdat het totale aantal arbeiders mogelijk afneemt.

Ook het binnenraken in de zogenaamde 'blinde vlekken', bedrijven zonder vakbondsvertegenwoordiging, is voor onze secretarissen een cruciale maatstaf voor succes. Hoe pakken ze dat aan? Ons ledenbestand uitspitten, op zoek gaan naar bedrijven die in aanmerking komen, en onze leden massaal aanschrijven en proberen te overtuigen tot een syndicaal engagement. Een huzarenstukje dat niet veel zoden aan de dijk blijkt te brengen.

DIETER legt de vinger op de wonde: "We starten eigenlijk al met een kleine achterstand. Als ik nu zie hoeveel

mandaten er in de grote bedrijven verloren gegaan zijn aan de bedienden, dan is dat wel pijnlijk om vast te stellen." "Alles behouden in 2024 zou al een winst betekenen", concludeert **HANS**.

RAF vertelt: "Een van de grootste electorale ontgoochelingen in mijn carrière betrof Punch Powertrain. Tijdens de verkiezingen van 2016 hadden wij daar een schitterende delegatie. Zij hadden al het mogelijke gedaan voor hun collega's, maar verloren toch grandioos. **Er is niet altijd een verklaring voor stemgedrag.** Een klein gadget kan soms al het stemgedrag bepalen. Mijn grootste frustratie was altijd als delegee dat we onze realisaties van de laatste vier jaar moesten ophijsten. Je zou denken dat je collega's weten wat je voor hen hebt betekend, maar niets is minder waar. Er zijn geen garanties."

"Het heeft ook te maken met individuen. Als je een nieuwe lijst indient met allemaal nieuwe kandidaten is het koffiedik kijken wat de dynamiek zal zijn. Als daar een man of vrouw bij zit die echt de kar trekt, dan geeft dat een heel mooi resultaat. Het omgekeerde is ook waar. Als er enkele anciens vertrekken, dan is het afwachten wat de impact daarvan zal zijn. Mensen groeien soms ook wel heel erg.

Als delegee, als militant, als secretaris. Als je zo'n kern ziet openbloeien, dan is dat heel mooi", bedenkt **FLORENT**.

RAF is het daar roerend mee eens en voegde de daad al bij het woord: "Het is nooit te laat om te leren en je bij te schaven. Daarom heb ik me vorig jaar anoniem laten evalueren door mijn militanten. Waarom? Ik ben straks 25 jaar syndicaal actief en ik doe mijn werk altijd op mijn manier.

Ik zeg niet dat mijn manier de beste manier is. Maar als niemand mij het tegendeel zegt, doe ik gewoon verder. Daarom heb ik een evaluatieformulier opgesteld dat mijn militanten anoniem konden invullen en deponeren op ons regionaal comité. Want ik vergeet één ding niet: het is de blauwe overall die mij gemaakt heeft tot de mens die ik vandaag ben. De dag dat wij geen respect meer hebben voor die blauwe overall, dan zijn we het niet waardig om onze job uit te oefenen."

In hoeverre kan de jacht op 'blinde vlekken', nieuwe bedrijven zonder vakbond, voordeel opleveren? **FLORENT**: "In Zuid-Oost Vlaanderen hebben wij een aantal blinde vlekken binnengehaald. En dat heeft veel bloed, zweet en tranen gekost. Ondertussen zijn er evenwel al twee metaalbedrijven in onze regio ▶

"Een secretaris is een people-manager die met elk individu rekening houdt."

Hans Vaneerdewegh

Secretaris ABVV-Metaal
Mechelen-Kempem

“Ik denk dat het probleem is dat onze prospects drie jaar lang niets horen van ABVV-Metaal en dan duiken we plots weer op in verkiezingstijd.”

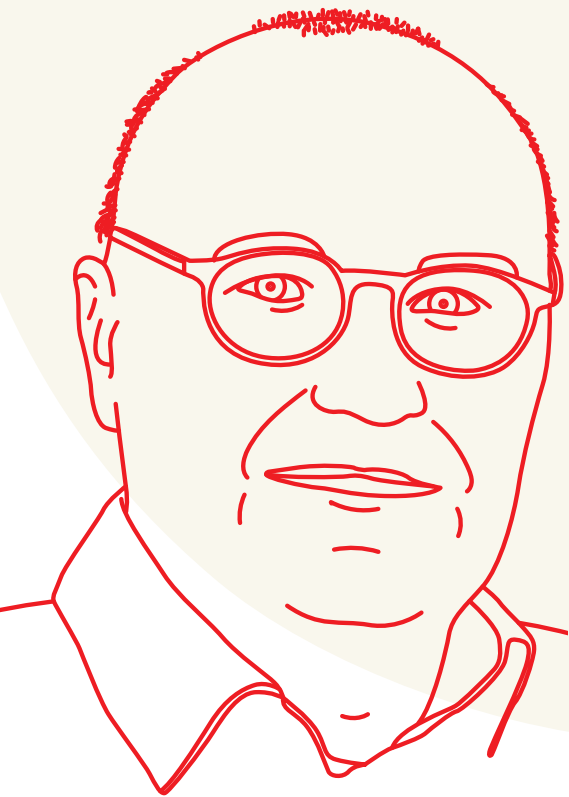
Dieter Masschelein

Secretaris ABVV-Metaal Kortrijk

gesloten sinds de vorige verkiezingen. Als we kijken naar de verkiezingsuitslag, moeten we daarom nu al rekening houden met een lager aantal binnen te rijden zetels.”

DIETER ziet de ‘blinde vlekken’ als een project van lange adem: “De contacten die we vandaag leggen in metaalbedrijven zonder vakbond, gaan ons eventueel pas iets opbrengen bij de verkiezingen van 2028. Je treedt in contact met die mensen en blijft ze gedurende vier

jaar informeren over concreet nieuws over hun bedrijf en sector. Dan kun je een soort band opbouwen en ga je ze misschien kunnen overtuigen in 2028. Tijdens de coronaperiode heb ik zo met twee bedrijven contacten ontwikkeld en ze in stand gehouden. In beide bedrijven heb ik nu wel kandidaten gevonden. Ik denk dat het probleem is dat onze prospects drie jaar lang niets horen van ABVV-Metaal en dan duiken we plots weer op in verkiezingstijd. Dat pakt geen verf. **De uitdaging schuilt in het langdurig vasthouden.”**

Raf Dal Cero

- 10 jaar secretaris
- 3^e verkiezing als secretaris
- 5 verkiezingen als militant

Florent Schepens

- Secretaris sinds november 2022
- 1^e verkiezing als secretaris
- 7 verkiezingen als militant

Hans Vaneerdewegh

- 18 jaar secretaris
- 5^e verkiezing als secretaris
- 4 verkiezingen als militant

Dieter Masschelein

- 12 jaar secretaris
- 4^e verkiezing als secretaris
- Voorheen actief binnen het ABVV

REPRESENTATIEVE LIJSTEN

Bij het opstellen van de lijsten is het natuurlijk in eerste instantie zaak om gemotiveerde kandidaten te vinden. Ook diversiteit speelt echter een rol: idealiter is de ingediende lijst een afspiegeling van de arbeiderspopulatie naar gender, afkomst en afdeling. Vertegenwoordiging is belangrijk en zorgt voor stemmenwinst.

RAF dringt er bij zijn militanten op aan dat elke afdeling vertegenwoordigd wordt op de lijst: "Ik raad mijn militanten aan om in kaart te brengen hoeveel syndicaal actieve collega's te vinden zijn in elke afdeling. **Een afdeling zonder kandidaat is ook een blinde vlek.**"

DIETER: "We zitten in een regio met veel Franse grensarbeiders. Stilaan is daar een polarisatie ingeslopen: de lijst van het ABVV bestaat bijna louter en alleen uit Franse militanten en de lijst van het ACV uit Vlaamse kandidaten. De werkgever werkt dat in de hand, want ook in de organisatie werkt die tweedeling door. Die polarisatie dwarsboomt de groepsdynamiek natuurlijk. Nee, dat is niet gezond."

Dit rondetafelgesprek met vier gedreven secretarissen geeft een fascinerend inzicht in de beleving en benadering van de sociale verkiezingen vanuit hun rol. Van het belang van communicatie tot de uitdagingen van campagnevoering: in een analyse van de afgelopen vier jaar onthullen ze hoe zij dag na dag een blijvende stempel proberen te drukken op de werking van onze vakbond in de metaalbedrijven van hun regio.

**Op dag X zorgen de OR, het CPBW of de werkgever voor de aanplakking of elektronische mededeling van de datum van de sociale verkiezingen, het aantal technische bedrijfsseenheden (TBE), het aantal plaatsen per OR of CPBW en per categorie, de voorlopige kiezerslijsten, de lijst van het leidinggevend personeel en de kaderleden en de beslissing om elektronisch te stemmen op de verkiezingsdag (desgevallend).*

Begin-de-jaarsvragen aan ... Mercedes Debels

Hoofddelegee bij Picanol Group

Wat zijn jouw verwachtingen voor 2024?

MERCEDES: "2024 staat in het teken van de sociale verkiezingen op 16 mei. Mijn derde als hoofdafgevaardigde binnen de Picanol Group, sinds 2008. Ondanks het recent verlies van een zetel, kijk ik hoopvol naar deze dag. Het wordt een uitdaging in ons 'groene bastion', maar ik vertrouw op mijn team. We hebben een goede mix van militanten over gans de firma.

En politiek gezien is het schrijnend hoe oorlogen onschuldige mensen en kinderen treffen door het overheersende kapitalisme."

Als je één ding kon veranderen of verbeteren binnen de vakbond, wat zou dat dan zijn?

MERCEDES: "Ik zou graag een betere service voor onze leden zien, vooral op het gebied van telefonische bereikbaarheid of afspraken. Hoewel we als vrijgestelden veel zelf oplossen, hoor ik hier en daar klachten in firma's waar dit niet het geval is."

Wat is jouw boodschap aan de leden van ABVV-Metaal voor een succesvol en solidair 2024?

MERCEDES: "Dank aan alle leden, vooral de mijne, voor het vertrouwen in het ABVV, zelfs in onze minderheidspositie.

Die leden zijn cruciaal voor het behouden van evenwicht tussen de vakbonden binnen het bedrijf. Een succesvol en solidair 2024 begint met de steun van onze leden."

Wat was voor jou het boek, de serie, film of documentaire van het jaar in 2023?

MERCEDES: "Ik ben geen fervente lezer, maar het programma 'Down the Road' blijft me bij. Het laat zien hoe mensen met hun eigen uitdagingen de kans krijgen om zich te ontplooien. De manier waarop ze met elkaar omgaan, ruzies oplossen en luisteren naar elkaar, is een voorbeeld voor ons allen. Het jaaroverzicht blijft me ook bij, met momenten van lachen en tranen over de absurditeit van sommige gebeurtenissen. Melissa Depraetere, de jonge en pittige spreekster op de syndicale raad, verdient respect voor haar overname van de fakkel bij Vooruit."

ABVV-METAAL SPRAK MET CAROLINE GENNEZ

“We staan voor de keuze: ofwel trekken we ons terug achter hoge muren, ofwel erkennen we de vele uitdagingen en doen we er iets aan.”

Caroline Gennez is ruim een jaar minister van Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedenbeleid. Tijd om even stil te zitten is er amper. Onder meer de gruwelijke oorlog in Gaza eist veel van haar aandacht op. Daarnaast is ons land van 1 januari tot juni 2024 ook voorzitter van de Raad van de Europese Unie, wat een ideale gelegenheid is voor Belgische politici om te wegen op het Europese beleid. Tussen alle drukte door maakte Caroline toch nog even tijd voor ABVV-Metaal. Een gesprek over internationale solidariteit, het Israëlijs-Palestijns conflict en de op til zijnde politieke én sociale verkiezingen.

Eind 2022 werd je minister van Ontwikkelingssamenwerking. Wat betekent 'ontwikkelingssamenwerking' voor jou?

CAROLINE: “Ontwikkelingssamenwerking gaat naar de kern van waar we als socialisten voor staan: solidariteit in de praktijk brengen. Ik spreek dan ook liever over internationale solidariteit dan over ontwikkelingssamenwerking. Concreet betekent dat voor mij: de zaadjes van de welvaartstaat die we hier samen hebben opgebouwd ook planten in het Globale Zuiden.

Het betekent **mensen alle kansen geven om vooruit te gaan in het leven.**

Internationale solidariteit staat niet los van de wereld of van de politiek. Het staat ook niet los van 'ons' en 'hier'. Problemen die ver weg lijken, hebben ook gevolgen voor België en Vlaanderen. Denk maar aan de klimaatcrisis. De Congolese bossen nemen evenveel broeikasgassen op als heel Afrika uitstoot op één jaar. Als de Congolese bevolking het woud kapt omdat ze hout nodig hebben om te koken, dan betekent dat dus ook voor ►

ons meer CO₂ in de lucht. Een gebrek aan sociaaleconomische vooruitgang ligt ook aan de basis van veel conflicten die nu wereldwijd woeden. **Een ongelijke wereld is een onveilige wereld.** Daarom is internationale solidariteit ook in ons eigen belang. En dan staan we voor de keuze: ofwel trekken we ons terug achter hoge muren, ofwel erkennen we de vele uitdagingen en doen we er iets aan. Internationale solidariteit is een keuze voor actie.”

Ons land is momenteel voorzitter van de Europese Unie. Op welke manier wil je daar gebruik van maken?

CAROLINE: “Ons voorzitterschap is een uitgelezen kans om het **belang van internationale solidariteit en sociale rechtvaardigheid voor een effectief Europees buitenlands beleid te benadrukken.** In een tijd waarin harde geopolitieke competitie primeert, is het cruciaal dat duurzame ontwikkeling en sociaaleconomische vooruitgang een centrale plaats krijgen binnen dat beleid. Een voorbeeld: enkele weken geleden hebben we een nieuwe strategienota over waardig werk gelanceerd. Die

“Ontwikkelings-samenwerking gaat naar de kern van waar we als socialisten voor staan: solidariteit in de praktijk brengen.”

Caroline Gennez

Minister van Ontwikkelings-samenwerking en Grootstedenbeleid

strategie moet ervoor zorgen dat al onze huidige en toekomstige samenwerkingsprogramma's, partnerschappen en projecten bijdragen aan het versterken van sociale beschermingssystemen in onze partnerlanden, leefbare lonen en het respecteren van fundamentele arbeidsrechten. We engageren ons om die doelstellingen op alle beleidsniveaus door te drukken, ook de Europese.

Op humanitaire vlak vragen we extra aandacht voor de zogenaamde vergeten crisissen. De humanitaire noden zijn wereldwijd ongezien hoog. Maar door de oorlogen in Oekraïne en Gaza is er weinig aandacht voor de crisissen in Congo of Syrië. Dat terwijl er in Congo maar liefst zeven miljoen mensen op de vlucht zijn voor geweld. Het is belangrijk dat we ook die crisissen aanpakken voor ze nog verder escaleren. Ook Gaza was tot voor kort trouwens een vergeten crisis.”

Over Gaza gesproken: wat is jouw analyse van de oorlog tussen Israël en Hamas? Wat moet er gebeuren om dit vreselijke conflict te beëindigen?

CAROLINE: “Het is een zeer complexe situatie. En hoe complexer een situatie, hoe meer mensen de neiging hebben om alles zwart-wit voor te stellen. **Als politicus is het belangrijk om altijd te vertrekken van de feiten en alles-of-niets-tegenstellingen te vermijden.**

We kunnen én de afschuwelijke daden van Hamas veroordelen én kritisch zijn tegenover de Israëlische regering. We kunnen solidair zijn met onze Joodse medeburgers die te maken krijgen met toegenomen antisemitisme én met de Palestijnen in Gaza die nu collectief gestraft worden voor de terreurdaden van Hamas. Eén ding is glashelder: waar extremen aan de macht zijn, betalen gewone mensen de prijs. Hamas is een

terroristische organisatie. Het laatste waar zij aan denken is het welzijn van de Palestijnse bevolking. En de extreemrechtse Israëlische regering creëert op dit moment meer terroristen dan dat ze er uitschakelt. Zo houden ze elkaar in stand.

België heeft zich vanaf dag één aan de kant van alle onschuldige slachtoffers geschaard. **We zijn één van de weinige Europese landen die expliciet pleiten voor een onmiddellijk en permanent staakt-het-vuren, de vrijlating van de Israëlische gijzelaars en ongehinderde humanitaire toegang.** Op dat elan moeten we verder. Maar we kunnen het conflict niet alleen beëindigen. Het voortouw nemen is een goed begin, maar je moet ook anderen meekrijgen. Eerst en vooral in Europa, maar uiteindelijk zal vooral de VS meer druk moeten uitoefenen. De Israëlische regering, met Netanyahu op kop, is hardhorig en wil blijkbaar niet weten van een tweestatenoplossing. Toch mogen we die doelstelling als internationale gemeenschap niet loslaten. Een onderhandelde oplossing is de enige manier waarop zowel de Palestijnen als de Israëli's in veiligheid en vrijheid kunnen leven. We moeten het afschuwelijke lijden van de mensen in Gaza luidkeels blijven veroordelen en het internationaal recht blijven vooropstellen.”

In juni zijn er regionale, federale en Europese verkiezingen. Wat staat er volgens jou op het spel? Wat is het belang van deze verkiezingen?

CAROLINE: “2024 wordt een cruciaal jaar voor ons land en de wereld: verkiezingen hier en elders bepalen of we vooruit of achteruit zullen gaan. Dat geldt ook voor Vlaanderen, nu een extreemrechtse Vlaamse regering een reëel scenario is. Er staat dus veel op het spel. In welk Vlaanderen willen we wakker worden na 9 juni? Kiezen

“Eén ding is glashelder: waar extremen aan de macht zijn, betalen gewone mensen de prijs.”

Caroline Gennez

Minister van Ontwikkelings-samenwerking en Grootstedenbeleid

we voor een Vlaanderen dat verder achteruitgaat? Voor een Vlaanderen waarin kinderen, zieken, mensen met een handicap, ouderen, mensen die het openbaar vervoer gebruiken... het zelf maar moet uitzoeken? Waarin iedereen die niet onmiddellijk meekan, z'n plan maar moet trekken? Of kiezen we voor een Vlaanderen dat vooruitgaat en solidair is? Waar iedereen alle kansen krijgt om iets te maken van zijn toekomst en te zijn wie hij of zij is, in alle vrijheid en veiligheid?”

In mei zijn er eerst nog sociale verkiezingen. Wat is jouw boodschap aan alle ABVV-kandidaten die zich engageren voor hun collega's op de werkvloer?

CAROLINE: “Eerst en vooral: chapeau. Cynisme is tegenwoordig een populair antwoord op de vele uitdagingen van vandaag: “Er verandert toch nooit niets”, zeggen mensen dan, of: “Ik kan toch het verschil niet maken.” Jullie hebben daarentegen de beslissing genomen om jullie wél te engageren en in te zetten voor jullie collega's.

Daarom alleen al verdienen jullie een pluim. Weet je, veel mensen beschouwen de successen van onze welvaartsstaat – een goede gezondheidszorg, een sociaal vangnet als je pech hebt, arbeidsrechten – als vanzelfsprekend. Maar die rechten zijn niet er vanzelf gekomen. Daar is jarenlange harde strijd voor nodig

geweest. Niet in het minst door vakbonden. Wereldwijd zie je dat, als extremen aan de macht zijn, het net die rechten en verworvenheden zijn die worden aangevallen. Zeker vandaag moeten we daar alert voor zijn. Iedereen die opstaat en mee helpt om solidariteit in de praktijk te brengen, helpt onze samenleving mee vooruit.”

Sterkhouders kijken naar de start van 2024

In deze eerste MagMetal van 2024 kijken we samen met een paar sterkhouders naar wat 2024 ons zal brengen. Vooraan in het magazine kon je al kennismaken met onze sterke delegees Haydar, Alain en Mercedes en hoe zij vooruitblikken op het nieuwe jaar. We legden dezelfde vragen voor aan sterkhouders binnen onze vakbondsfamilie en enkele progressieve bewegingen. Wat zijn hun verwachtingen, wat willen ze graag veranderd zien ... Ontdek snel wat zij hebben geantwoord!

Wat zijn jouw verwachtingen voor 2024? Zijn er dingen waar je naar uitkijkt? Zijn er bepaalde doelstellingen die je graag wil realiseren?

Rohunny Champagne

Voorzitter
ABVV-Metaal

ROHNNY: "Ik kijk vooral uit naar de sociale verkiezingen in mei. Wij hebben de beste militanten ter wereld en ik ben ervan overtuigd dat ze beloond gaan worden voor hun harde werk en tomeloze inzet. In juni zijn er dan weer belangrijke politieke verkiezingen. Ik hoop dat iedereen goed beseft dat een stem voor extreemrechts nooit een oplossing kan zijn voor de problemen waar de gewone man en vrouw mee te maken heeft. Op persoonlijk vlak: alle mensen die ik graag zie een gezond en boeiend 2024!"

Melissa Depraetere

Voorzitter Vooruit

MELISSA: "2024 wordt een spannend jaar. De verkiezingen in juni zullen bepalen welke richting we met ons land uitgaan. Het zal Vooruit zijn met socialisten. Of het zal achteruit zijn met extreemrechts. Vooruit is de leider op links én in het centrum. Wij zijn de enige die groot genoeg zijn om extreemrechts tegen te houden. Dat is mijn uitdaging voor 2024."

Miranda Ulens

Algemeen secretaris
ABVV

MIRANDA: "Ik kijk uit naar de sociale verkiezingen. Het is hét moment waarop we de kracht van het ABVV doorheen alle bedrijven voelen stromen. Voor onze delegees is het een intensieve maar ook een mooie periode. Onze doelstelling? Normaal zeg ik altijd: "Dat we nog sterker worden!" Maar het is vooral van belang dat het ABVV ambassadeurs heeft op de werkvloer. Hoe meer, hoe beter. Zij zijn onze rots en ons fundament."

Als je één ding kon veranderen of verbeteren binnen de vakbond, wat zou dat dan zijn?

ROHNNY: “Ik ben voorstander van een snellere en meer directe besluitvorming binnen onze vakbond. Als onze leden een probleem hebben, duurt het soms veel te lang vooraleer dat doorstroomt naar de juiste persoon. Er zijn te veel structuren en er wordt te veel gepalaverd. Op dat vlak kunnen en moeten we efficiënter worden.”

MELISSA: “Dat werken meer loont. In ons land betaalt een grote groep werkenden te veel belastingen omdat een kleine groep grote vermogens er te weinig betalen. Nergens ter wereld is de kloof tussen lasten op arbeid en lasten op vermogen zo groot als in België. Het wordt tijd om ons fiscaal systeem eerlijker en rechtvaardiger te maken. Met een verschuiving van lasten op arbeid naar lasten op vermogen. Zodat de breedste schouders, ook echt de zwaarste lasten dragen en werken netto meer loont.”

MIRANDA: “Ik zou graag per bedrijf een weerspiegeling hebben van de mensen op de werkvloer, jong en oud, van welke afkomst ook. Onze delegees zijn het gezicht en de spreekbuis van het ABVV en zij verdedigen onze waarden met hand en tand.”

Wat is jouw boodschap aan de leden van ABVV-Metaal voor een succesvol en solidair 2024?

ROHNNY: “Ik wens al onze leden een goede gezondheid, want daar begint alles mee. Ik hoop dat iedereen zoveel mogelijk van zijn dromen kan realiseren. Ook heel belangrijk: geniet van het moment, hol jezelf niet voortdurend voorbij en draag zorg voor elkaar. De tijd gaat zó snel voorbij, dus maak er elke dag het beste van.”

MELISSA: “Ik ben één van jullie. Ik kom ook uit een gewoon gezin. En ik weet hoe jullie zich voelen. Elke dag werken jullie keihard. En toch hebben jullie het gevoel dat jullie stilstaan. Gewone dingen zoals een plaats in de kinderopvang, een leerkracht voor de klas, een bus of een bankautomaat in de buurt worden steeds moeilijker. Wij willen die stilstand doorbreken. Door niet te veel te beloven, maar wat we beloven ook echt waar te maken. Wie kiest voor socialisten kiest voor mensen die doen wat ze beloven voor uw koopkracht.”

MIRANDA: “Voor dit sociale verkiezingsjaar: samen sterk, elke keer opnieuw. Voor dit politieke verkiezingsjaar: ‘Makkers ten laatste male / tot de strijd ons geschaard / en de Internationale / zal morgen heersen op Aard!’”

Wie was voor jou de held van 2023 of wat was voor jou het boek, de serie, film of documentaire van het voorbije jaar?

ROHNNY: “Mijn helden zijn onze delegees en militanten die elke dag voor hun collega’s in de weer zijn, die veel uren steken in vakbondswerk – ook in hun vrije tijd – en daar veel te weinig respect voor krijgen of voor bedankt worden. Zij zijn de motor, de stuwende kracht van ABVV-Metaal. Ik wil ook al onze medewerkers bedanken. Het zijn stuk voor stuk toppers. Wat boeken betreft: ik ben fan van de Vlaamse schrijver Toni Coppers. Zijn misdaadromans zijn voor mij pure ontspanning.”

MELISSA: “Alle mensen die elke dag keihard werken om ons land vooruit te doen gaan. Dat zijn mijn helden.”

MIRANDA: “Ik heb enorm genoten van *Boris*, omdat het leven in al haar facetten mooi kan zijn.”

Caroline Copers

Algemeen secretaris
Vlaams ABVV

Wat zijn jouw verwachtingen voor 2024? Zijn er dingen waar je naar uitkijkt? Zijn er bepaalde doelstellingen die je graag wil realiseren?

CAROLINE: “2024 wordt een belangrijk verkiezingsjaar, zowel wat de sociale als de politieke verkiezingen betreft. Voor de politieke verkiezingen proberen we om de kiesprogramma’s met syndicale standpunten bij te kleuren, na de verkiezingen moet dat in de regeerakkoorden gebeuren. Vakbonden zijn de grootste ledenorganisaties van het land. Daar moet men naar luisteren.

Frank Moreels

Voorzitter BTB-ABVV

FRANK: “BTB zal de sociale verkiezingen in 2024 winnen! Daar ben ik rotsvast van overtuigd. Tijdens de vorige sociale verkiezingen werd BTB de grootste vakbond in de transportsectoren en ik ben ervan overtuigd dat we in mei opnieuw beloofd zullen worden.”

Danny Jacobs

Directeur
Bond Beter Leefmilieu

Als je één ding kon veranderen of verbeteren binnen de vakbond, wat zou dat dan zijn?

CAROLINE: “Het ABVV en alle centrales samen staan voor grote uitdagingen. Onze bereikbaarheid, digitalisering van dienstverlening, het syndicaal terreinwerk, de politieke context ... Vakbondswerk is mensenwerk en we zullen altijd nog één op één aan de zijde van onze leden moeten staan. Iedereen heeft andere verwachtingen van de vakbond, we moeten die maximaal verzoenen met elkaar.”

FRANK: “Vorig jaar schreef ik een boek met als titel *De wereld is van ons*. Ik pleit daarin voor meer vakbondsenagement op internationaal vlak. Beslissingen over wat er in ons land, in onze sectoren of in ons bedrijf gebeurt, worden vaak in het buitenland genomen. Als je als vakbond in de toekomst wil blijven wegen op de besluitvorming, dan moet je de internationale vakbondswerking versterken. Alleen door internationale samenwerking kunnen we een antwoord formuleren op de disruptieve strategieën van spelers zoals Amazon, Uber en Deliveroo.”

DANNY: “In het verleden heeft doortastend milieubeleid altijd al gezorgd voor innovatie. We plukken daar vandaag als samenleving de vruchten van. Een voorbeeld: vandaag zijn we in Vlaanderen koploper inzake recyclage van metalen. Toch is er nog een lange weg te gaan. Laten we verder inzetten op een innovatieve, klimaatneutrale en circulaire metaalindustrie, dat is de beste garantie op duurzame jobs in de toekomst!”

Wat is jouw boodschap aan de leden van ABVV-Metaal voor een succesvol en solidair 2024?

CAROLINE: “Als vakbond staan we regelmatig onder kritiek: we staken zagezegd te veel of we zijn te kritisch. Maar mensen vergeten gemakkelijk hoe krachtig werknemers samen kunnen zijn, hoe veel steun ze onderling geven en wat ze samen kunnen bereiken. Daar mogen we best trots op zijn. Ik wens alle leden dus met plezier veel trots dit jaar: momenten waarop ze samen kunnen vaststellen ‘dat hebben we goed gedaan’. Solidariteit, dus. Alleen geraak je er snel, samen geraak je verder!”

FRANK: “Het is belangrijk om de juiste keuzes te maken bij de politieke verkiezingen in 2024, zodat onze verkozenen een progressief beleid kunnen voeren dat goed is voor gewone mensen. We moeten een front vormen tegen extreemrechts. Het Vlaams Belang is helemaal niet van plan om een beleid te voeren dat in het belang van werknemers is. Het Vlaams belang is een anti-vakbondspartij en zal niet aarzelen om ons buiten spel te zetten als ze daar de kans toe krijgen.”

DANNY: “Hoe kunnen we jobs in Vlaanderen duurzaam verankeren? In een wereld met onzekere energiebevoorrading en schaarse grondstoffen, loont het om voorop te lopen in de transitie naar een metaalindustrie zonder fossiele brandstoffen, die grondstoffen optimaal recycleert en hergebruikt. Milieubeweging en vakbonden vinden elkaar op dit vlak en we tonen dit door samen projecten op te zetten. Laat ons ook in 2024 goed samenwerken!”

Wie was voor jou de held van 2023 of wat was voor jou het boek, de serie, film of documentaire van het voorbije jaar?

CAROLINE: “Twee boeken die absoluut belangrijk zijn: *1942* van Herman Van Goethem over de razzia's op de joodse inwoners van Antwerpen in 1942 en *Dagboek 1933* van Dirk Verhofstadt. Ook *De Ongelijkheidsmachine* van Paul Goossens ligt te lonken. Mijn helden van het jaar zijn onze duizenden delegees en militanten die almaar meer moeten opboksen tegen oppervlakkige opinies. Het vraagt moed en overtuigingskracht om tegen de heersende meningen in te gaan en nuances te verdedigen.”

FRANK: “*De moeder van Frankenstein* van Almudena Grandes is het boek dat mij het meest is bijgebleven. Het gaat over liefde en vriendschap, maar ook over verzet tijdens het fascistische regime van Franco in Spanje. Mijn helden van het jaar zijn onze militanten, de duizenden gewone werknemers die zich elke dag inzetten om de rechten van hun collega's te verdedigen, vaak in moeilijke omstandigheden.”

DANNY: “*Februari 1933* van de Duitse schrijver Uwe Wittstock is een boek dat ik koester. Het gaat over de maand van de machtsovername van Hitler in Duitsland. Zijn boek bewijst hoe vlot en vlug een hoogstaande democratische maatschappij kan veranderen in een totalitair regime. Iets om bij stil te staan nu het spook van extreemrechts terug overal de kop opsteekt in Europa.”

Tomas Wyns
Expert klimaat- en
industriebeleid, VUB

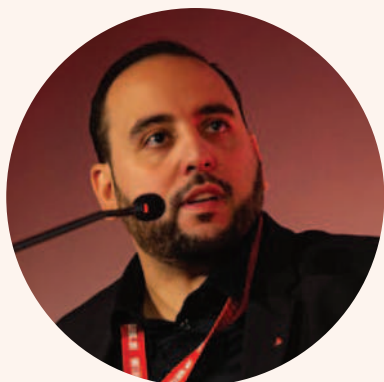
Wat zijn jouw verwachtingen voor 2024? Zijn er dingen waar je naar uitkijkt? Zijn er bepaalde doelstellingen die je graag wil realiseren?

TOMAS: “Ik ben van nature optimistisch ingesteld, maar ik denk dat 2024 een moeilijk jaar zal worden. Er zijn zeer grote uitdagingen: de klimaattransitie, de druk op onze Europese industrie, de oorlog in Oekraïne, toenemende geopolitieke spanningen ... Er zijn ook politieke verkiezingen – niet alleen in ons land maar ook in andere Europese landen en in de VS – waar extreme partijen en figuren aan de macht dreigen te komen. Op persoonlijk vlak wil ik graag verder werken aan een Europees industriebeleid dat de klimaatdoelstellingen beter verenigt met onze nood aan meer economische weerbaarheid. Ik heb mij ook voorgenomen om mij meer actief te verzetten tegen politiek extremisme en onverdraagzaamheid.”

Els Hertogen
Directeur 11.11.11

ELS: “Ik verwacht dat de geopolitieke onzekerheden en crisissen zich verder zetten. Hopelijk met een mindere intensiteit dan in 2023, maar het heeft geen zin om te denken dat dit allemaal weg zal gaan. Maar tegelijk verwacht ik ook dat het drama in Gaza, de videobeelden van fascistische Hitlergroeten in Italië, de toenemende intensiteit van natuurrampen door de klimaatcrisis en de groei van extreemrechts, velen doen beseffen wat de kern van samenleven écht is: menselijkheid. Ik verwacht dat mensen hiervoor blijven opkomen, misschien zelfs meer dan ooit.”

Hilal Sor
Algemeen secretaris
MWB

HILAL: “Ik hoop op een overwinning voor alle metallo's bij de sociale verkiezingen in mei en op een nederlaag voor extreemrechts bij de politieke verkiezingen in juni. Ik kijk ook uit naar de afschaffing van de loonwet die ons verhindert om te onderhandelen over betere lonen voor werknemers en die het sociaal overleg in de sectoren en bedrijven zeer moeilijk maakt.”

Als je één ding kon veranderen of verbeteren binnen de vakbond, wat zou dat dan zijn?

TOMAS: “Onze samenleving heeft opnieuw nood aan een breder en sterker middenveld. Ik ben ervan overtuigd dat dit het beste medicijn is tegen een verzuurde samenleving.”

ELS: “Hoe kun je solidair zijn met de ander, als die ander niet herkenbaar is voor jou? We komen vandaag te weinig in contact met mensen die anders denken, er anders uitzien, er andere gewoontes op nahouden. Daarom zou ik graag de gewoonte installeren om een keer per week in je buurt naar een plek te gaan en daar mensen te ontmoeten die je normaal gezien niet tegenkomt. Je drinkt samen iets, babbelt wat en gaat nadien verrijkt en met meer empathie naar huis.”

HILAL: “We moeten zorgen dat jongeren meer betrokken worden bij de vakbond. We moeten proactiever zijn in kwesties die hen aangaan, zoals toegang tot onderwijs en betaalbare huisvesting. Als we als vakbond een toekomst willen, moeten we ons meer tot hen richten. Jongeren zullen alleen interesse tonen als onze vakbond een drijvende kracht is achter het verbeteren van hun levensomstandigheden.”

Wat is jouw boodschap aan de leden van ABVV-Metaal voor een succesvol en solidair 2024?

TOMAS: “Weerstand tegen extremisme.”

ELS: “Blijf met een open blik naar de samenleving kijken. Zorg voor een blijvend engagement naar de buitenwereld toe. Blijf je uitspreken tegen onrecht in Palestina en in Israël. Blijf jullie verzetten tegen een verdere opgang van extreemrechts in onze samenleving. Blijf opkomen voor solidariteit, want dat is dé sleutel om mensen zekerheid en geluk te brengen!”

HILAL: “Ik hoop dat we in 2024 goed kunnen samenwerken om onze gemeenschappelijke eisen te realiseren – zoals een afschaffing of verbetering van de loonwet. Het is belangrijk dat we die strijd samen voeren, want samen staan we sterker. Ik wens ABVV-Metaal ook veel succes bij de sociale verkiezingen en in hun campagne tegen extreemrechts, die wij ten volle steunen.”

Wie was voor jou de held van 2023 of wat was voor jou het boek, de serie, film of documentaire van het voorbije jaar?

TOMAS: “Als natuurkundige heb ik geboeid gekeken naar de film Oppenheimer. Vooral de dialogen tussen Einstein en Oppenheimer vond ik zeer interessant.”

ELS: “De helden van het jaar zijn de journalisten die op gevaar voor eigen leven de situatie in Gaza zijn blijven filmen, documenteren en naar buiten brengen. Enkel op die manier krijgen wij inzicht in het onrecht dat er plaatsvindt.”

HILAL: “De held van het jaar voor mij is Shawn Fain (voorzitter van de vakbond United Auto Workers), die in de VS een succesvolle strijd voerde om de lonen van arbeiders in de autofabrieken te verbeteren. Ik wil ook graag de biografie van Robert Dussart *Une histoire ouvrière des ACEC de Charleroi* onder de aandacht brengen. Dat is een zeer inspirerend boek over de vakbondsstrijd en politieke strijd van de arbeidersklasse.”

SIMON GRONOWSKI EN ZIJN STRIID TEGEN EXTREEMRECHTS

“Wie een getuigenis hoort, wordt op zijn beurt zelf een getuige.”

In het licht van de aankomende politieke verkiezingen baart de opmars van extreemrechts onze vakbond grote zorgen. Als progressieve beweging hebben we de maatschappelijke rol te vervullen om bewustwording te creëren rond politiek. Daarnaast vrezen we, als belangenbehartigers van de werkende klasse, dat extreemrechts erin slaagt om arbeiders te misleiden door zich te presenteren als voorvechters van een sociale agenda. Daarom voert onze vakbond actief campagne tegen extreemrechts. MagMetal sprak over het belang van de strijd tegen extreemrechts met Simon Gronowski (92), holocaustoverlever en overtuigd voorvechter van de strijd tegen het fascisme.

Simon, we kennen jouw tragische levensverhaal onder meer van de kinderroute in Kazerne Dossin, van podcasts en uit de media. Vertel je de lezers van MagMetal kort hoe jij slachtoffer bent geworden van het nazisme?

SIMON: “De nazi’s hebben mijn moeder en m’n zus vermoord in 1943 in de gaskamer van Auschwitz-Birkenau. Ik zelf was toen elf jaar oud. Toen de

nazi’s me op 17 maart 1943 gevangen namen, gooiden ze me in een kelder van de Gestapo-zetel aan de Louizalaan in Brussel en de volgende dag in een grote gevangenis van Kazerne Dossin in Mechelen. Ik bleef daar een maand opgesloten en op 19 april ‘43 stopten ze me in een beestenwagon met mijn moeder en vijftig andere mensen. Iedereen rondom mij weende. Ik begreep niet wat er gebeurde. Ik

wist niet dat ik ter dood veroordeeld was en dat deze trein me naar de plek van m’n executie zou brengen. De trein werd tegengehouden door drie verzetsstrijders die de deur van onze wagon openbraken. Mijn moeder hielp me van de trein en ik ontsnapte. Er was niet voldoende tijd voor haar om zichzelf in veiligheid te brengen. Een Limburgse rijkswachter riskeerde zijn leven en bracht me terug naar Brussel. Mijn vader stierf in juli 1945 in wanhoop. Na de oorlog bleef ik alleen achter en werd ik opgevoed door katholieke gezinnen, alsof ik hun bloedeigen zoon was.”

Waarom strijd jij tegen extreemrechts?

SIMON: “Ik ben een slachtoffer van extreemrechts. Extreemrechts is gevaarlijk voor de jeugd en voor de mensheid. Het is de wieg van het nazisme, fascisme, racisme en antisemitisme waarvan ik slachtoffer

ben geweest. Daarom strijd ik tegen extreemrechts.

Gedurende zestig jaar sprak ik nauwelijks over deze tragische gebeurtenissen. Het was geen geheim en ik was ze zeker niet vergeten, maar ik sprak er niet over. Ik wilde leven voor de toekomst en niet blijven hangen in het verleden. Toen werd ik gevraagd om mijn verhaal neer te schrijven en mijn eerste boek werd gepubliceerd in 2002. Sindsdien word ik gevraagd om te getuigen over mijn verhaal, zowel in België als daarbuiten.

Er zijn mensen die blijven ontkennen dat er gaskamers waren en massamoorden plaatsvonden. **Negationisten zijn geen gekken, maar gevaarlijke mensen. Ze betwisten de misdaden van gisteren om er morgen andere te begaan.** Het is dan ook mijn plicht om te getuigen van de gruwel die ik heb meegemaakt. Want wie een getuigenis hoort, wordt op zijn beurt zelf een getuige.

De tweede reden voor mijn strijd is om de helden te bedanken die hun leven hebben gewaagd om me te redden, zoals de drie jongeren die mijn trein in Boortmeerbeek tegenhielden en zo zeventien mensen bevrijdden. Ik sprong van de trein in Limburg in de buurt van Borgloon. Ik rende de hele nacht door bossen en velden en ben bij een rijkswachter in Borgloon terechtgekomen, die me niet aangaf. Als de nazi's hadden geweten dat hij een ontsnapt Joods kind had opgevangen, hadden ze hem onmiddellijk doodgeschoten. Ook de katholieke families die me verborgen hielden gedurende 17 maanden en me gered hebben, waren helden. Je moet weten dat veel Belgen, syndicalisten, socialisten, democraten, vaak eenvoudige burgers, de vervolgdgen te hulp schoten.

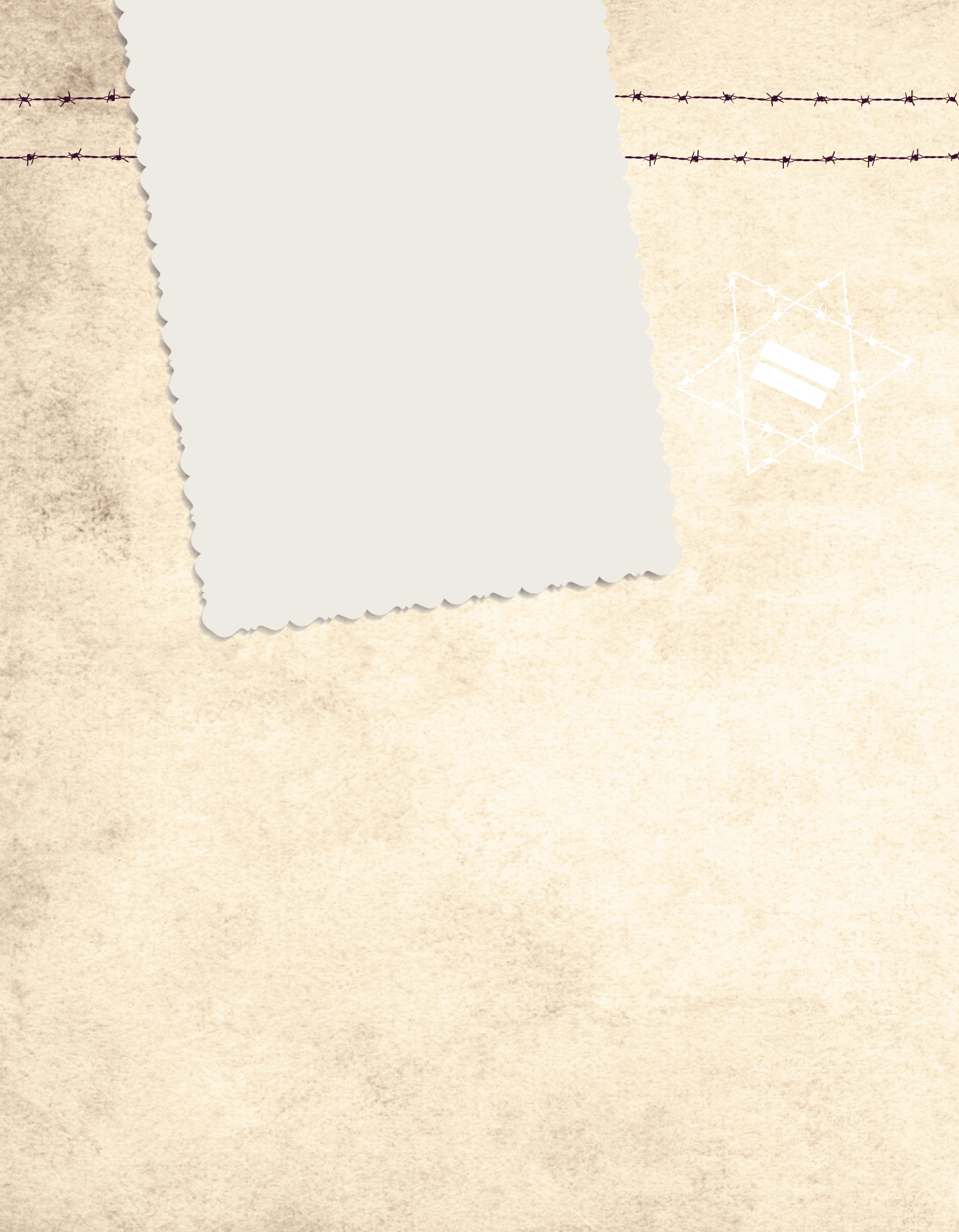
Maar voor mij persoonlijk is de eerste heldin mijn moeder. Ze zette mij als kleine jongen op de treeplank van de ►

“Extreemrechts is gevaarlijk voor de jeugd en voor de mensheid. Het is de wieg van het nazisme, fascisme, racisme en antisemitisme waarvan ik slachtoffer ben geweest.”

Simon Gronowski

Holocaustoverlever en voorvechter van de strijd tegen het fascisme

Simon met zijn moeder

“België moet blijven zoals het is: een vrij land, een democratie, waar er vrede en tolerantie zijn.”

Simon Gronowski

Holocaustoverlever en voorvechter van de strijd tegen het fascisme

levend te houden door mijn verhaal te vertellen aan jongeren. We moeten aan onze jongeren blijven uitleggen wat de gevaren van extreemrechts zijn. Zodra ze aan de macht zijn, installeren extreemrechtse politici hun mensen op cruciale posten en zo breiden ze hun invloedssfeer systematisch uit. Dat is heel gevaarlijk.

Ik ga dan ook zo veel mogelijk in op uitnodigingen om te gaan spreken voor scholen en andere groepen. Want voorzichtigheid blijft geboden. Extreemrechts heeft in de loop van de geschiedenis steeds zijn pieken en dalen gekend en we zitten vandaag ongetwijfeld in een piek. Het gevaar dat het extreemrechtse monster weer opduikt, bestaat steeds. Anders zou ik de moeite niet doen om scholen af te schuimen om mensen te waarschuwen voor het gevaar dat extreemrechts inhoudt. Ik ben gaan spreken op

scholen in de Verenigde Staten, in Frankrijk, Engeland en Duitsland. Overal reageren de jongeren fantastisch en stellen ze de meest pertinente vragen.

Daarnaast moeten we extreemrechts bestrijden door juist te stemmen en door onze landgenoten aan te sturen op een goede stem. In België kun je voor alle politieke partijen stemmen, behalve voor het Vlaams Belang, want dat is de enige niet-democratische partij. In Wallonië is er ook een extreemrechtse partij, Chez Nous, maar die is verwaarloosbaar.”

Wat wil je bereiken met je strijd?

SIMON: “België moet blijven zoals het is: een vrij land, een democratie, waar er vrede en tolerantie zijn.

De mensen moeten weten dat het leven mooi is, maar wel een dagelijkse strijd en nooit vrij van beproevingen. Het is

zaak om deze beproevingen moedig aan te gaan en het geloof in het goede van de mens te behouden. Weet je, dit interview en de vragen die je me stelt, versterken dat geloof. Ik heb vertrouwen in de toekomst en in de goedheid van de mens, ondanks de gruwel die zich vandaag in de wereld afspeelt en in het verleden heeft afgespeeld. **Ik breng dan ook geen boodschap van wanhoop, maar van hoop en geluk.”**

Made in Europe:

op zoek naar een sterke en toekomstgerichte Europese industrie

Hoe kan Europa haar economische macht en welvaart behouden in een snel veranderende wereld? Hoe verzoenen we een ambitieus klimaatbeleid met een sterke en competitieve industrie? Op welke manier kunnen we onze grondstoffenafhankelijkheid van andere landen (China op kop) beperken? Dat zijn de vragen die KU Leuven-onderzoeksmanager Peter Tom Jones wil beantwoorden in zijn documentaire *Made in Europe: from mine to electric vehicle*. Wij strikten Peter voor een uitgebreid gesprek.

Jouw documentaire 'Made in Europe' is een wake-up call: Europa moet dringend een tandje bijsteken om een sterke en klimaatneutrale economie uit te bouwen. Waarom heb je deze documentaire gemaakt?

PETER: "In de eerste plaats vanuit de vaststelling dat onze industrie aan het verdwijnen is en dat Europa een museum dreigt te worden. Dat gebeurt op een trage en sluipende manier. Mijn boodschap is dat ons klimaatbeleid – waarvan ik de noodzaak volledig onderschrijf – veel meer hand in hand moet gaan met een herindustrialisatie van Europa op een cleantech-basis. Dat hebben we tot nu toe veel te weinig gedaan. We gaan

nieuwe bedrijven en sectoren moeten opstarten, maar ook onze bestaande industriële sectoren – zoals staal en chemie – de transitie laten maken naar meer duurzaamheid. De staalindustrie heeft die boodschap goed begrepen, ze weet dat ze moet overschakelen van cokes naar waterstof. Ook de chemische sector moet de switch moeten maken van petro- naar biochemie. **We moeten dus niet zeggen dat deze bedrijven hier moeten verdwijnen, we moeten ze de transitie laten maken.** Het is belangrijk om te beseffen dat daar tijd voor nodig is; dit kan niet van vandaag op morgen."

De Europese auto-industrie staat centraal in jouw documentaire.

We moeten proberen om hier een volledige waardeketen uit te bouwen: niet alleen elektrische wagens produceren, maar ook de grondstoffen en batterijen.

PETER: "De Europese automobiel-industrie heeft zich in slaap laten wiegen. Ze was arrogant en dacht dat ze geen concurrentie moest vrezen uit China. Maar de wereld is veranderd. De tijd dat grondstoffen goedkoop konden geïmporteerd worden uit andere delen van de wereld is voorbij. De coronacrisis, de oorlog in Oekraïne en de opmars van China tonen dat duidelijk aan.

We moeten werk maken van een verticaal-geïntegreerde automobiel-industrie, waar we de vereiste grondstoffen meer zelf gaan ontginnen en raffineren. We hebben wel degelijk kritieke grondstoffen zoals lithium of zeldzame aardmetalen in onze bodem zitten, maar het was veel gemakkelijker om de mijnbouw in

het globale zuiden te organiseren en ons te focussen op de productie van de eindproducten met een hoge toegevoegde waarde. Wij importeerden de grondstoffen goedkoop vanuit Afrika en zij zaten met de negatieve ecologische en sociale gevolgen van slecht georganiseerde mijnbouw.”

Ondertussen waren de Chinezen druk bezig om alle onderdelen van de waardeketen in handen te krijgen.

PETER: “De voorbije dertig jaar hebben zij er alles aan gedaan om de volledige keten te domineren. Eerst de mijnbouw en de raffinage van grondstoffen, later de productie van batterijen en motoren en uiteindelijk ook afgewerkte elektrische wagens en bussen. Hetzelfde geldt trouwens ook voor zonnepanelen, windturbines en warmtepompen. China domineert vandaag in al deze technologieën en dat gaat ten koste van de industrie in Europa.”

Dat besef lijkt nog niet overal doorgedrongen. De Lijn bestelde onlangs 92 Chinese elektrische bussen van het merk BYD, die weliswaar in Hongarije geassembleerd zullen worden. En dat terwijl we met Van Hool en VDL Bus twee lokale busproducenten hebben.

PETER: “Het gebrek aan strategisch langetermijndenken is hallucinant. Op die manier graven we het graf voor onze eigen industrie en welvaart. Het probleem is dat er geen gelijk speelveld is. Een Europees bedrijf kan alleen maar zaken doen in China via een joint-venture met een Chinees bedrijf, dat zo toegang krijgt tot technologische knowhow. Als wij iets exporteren naar China, staat daar een groot importtarief tegenover. Maar de EU zet de deur wel wagenwijd open voor Chinese import. Dat is naïef. De Chinese industrie wordt sterk gesubsidieerd door de overheid. Ze verkopen onder de prijs

en accepteren tijdelijk het verlies, maar ondertussen schakelen ze wel de concurrentie uit. BYD kan de elektrische bussen niet alleen goedkoper leveren, maar ook sneller. Dat komt omdat onze bedrijven moeten wachten op grondstoffen en halffabricaten, die gecontroleerd worden door China. Dat is een bewuste strategie.

Het toont nogmaals aan dat we moeten inzetten op een verticale integratie van de industrie, van mijnbouw tot afgewerkt product. Uiteraard zullen we nog steeds grondstoffen moeten importeren uit andere delen van de wereld, door contracten af te sluiten met Australië, Canada en landen in Latijns-Amerika en Afrika. **We moeten onze kwetsbaarheid inzake grondstoffen afbouwen**, zodat we hier ook magneten en batterijen kunnen maken en bedrijven zodat Van Hool en VDL Bus tijdig aan hun componenten kunnen geraken.” ▶

“De Europese automobiel-industrie heeft zich in slaap laten wiegen.”

Peter Tom Jones

KU Leuven-onderzoeksmanager

De Europese Unie probeert wel om het tij te keren. Er worden diverse initiatieven genomen om onze industrie te beschermen en om de toegang tot grondstoffen te garanderen. Hoe schat jij de slagkracht van het huidige Europese industriebeleid in?

PETER: “Met de Net-Zero Industry Act (NZIA) en de Critical Raw Materials Act (CRMA) wil Europa de uitbouw van een duurzame industrie inderdaad sterk ondersteunen. Die initiatieven zijn een positieve en belangrijke eerste stap. Het grote probleem is echter de financiering. In december heeft de Europese Raad nog beslist om 8,5 van de 10 miljard euro middelen in de STEP-pot (Strategic Technologies for Europe Platform, nvdr) te herbestemmen voor defensie en anti-migratiemaatregelen, terwijl dat geld bedoeld was om strategische en duurzame technologieën te ondersteunen. Ondertussen pompen de VS met de Inflation Reduction Act (IRA) wel miljarden dollars in hun industrie en proberen ze om Europese bedrijven naar Amerika te lokken. Als reactie daarop werden ook de Europese staatsteunregels versoepeld.

Het gevolg is vooral dat Frankrijk en Duitsland – de twee lidstaten met de grootste zakken – bezig zijn met een subsidie-opbod om nieuwe fabrieken in hun land te bouwen. Dat is uiteraard niet ideaal. We zouden er beter voor zorgen dat die staatssteun op een Europese manier wordt georganiseerd, zodat lidstaten niet tegen elkaar worden uitgespeeld door bedrijven die op zoek zijn naar de beste deal.”

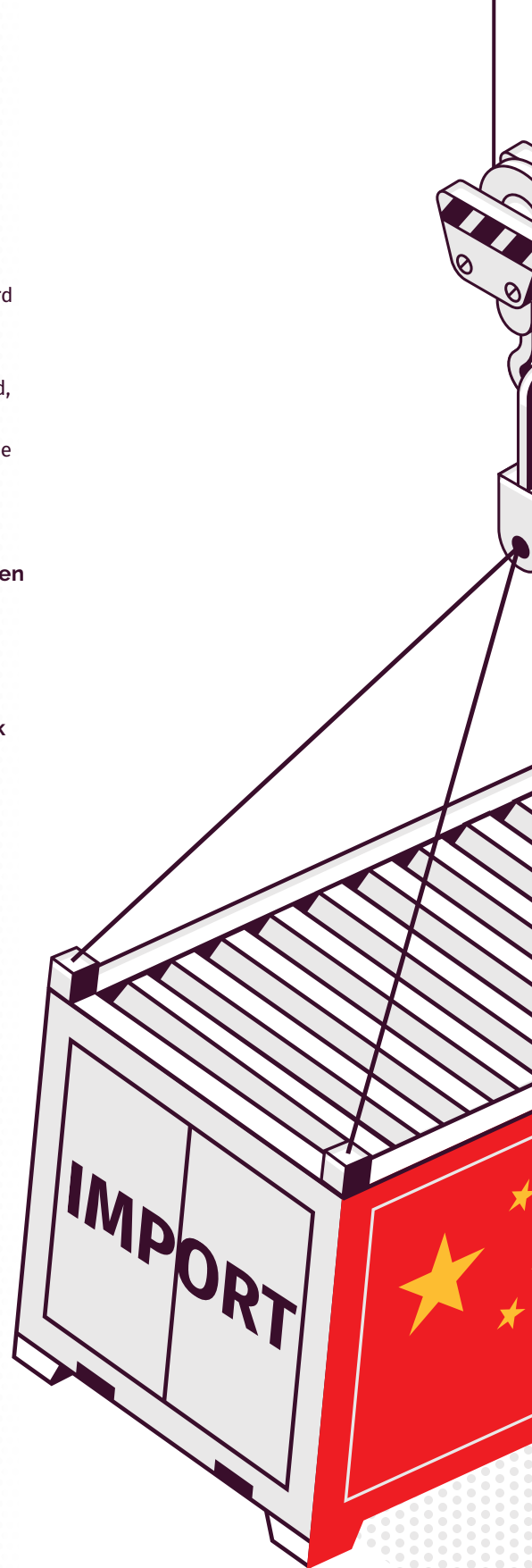
De Europese bodem bevat aanzienlijke voorraden grondstoffen die nodig zijn voor elektrische wagens en andere duurzame producten. De Europese Unie wil dan ook graag nieuwe mijnen openen, alleen is dat in de praktijk niet evident.

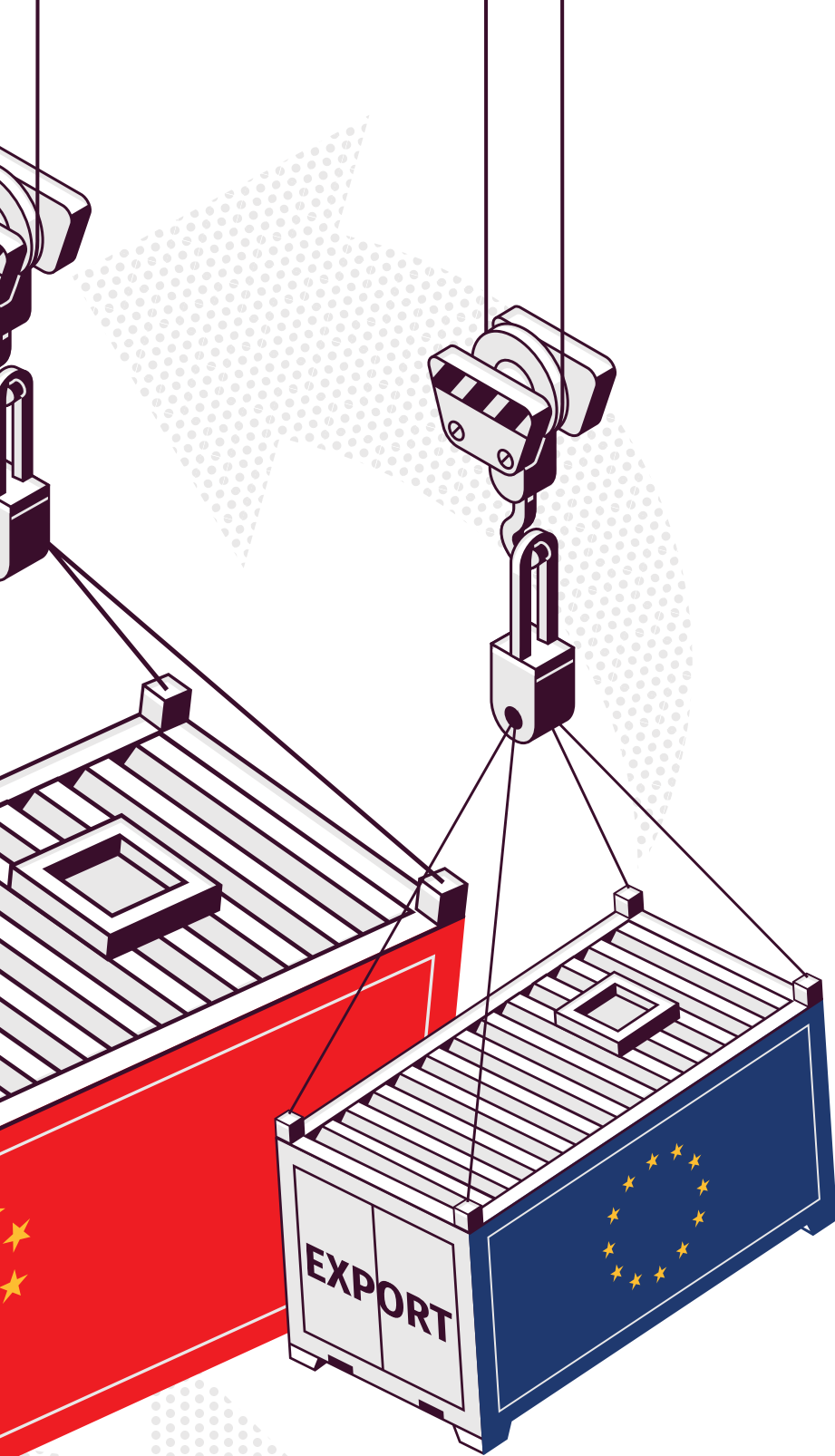
PETER: “Portugal, Spanje, Duitsland, Frankrijk en Tsjechië hebben lithium. Er zit nikkel en koper in Zuid-Europa en zeldzame aardmetalen in Noord-Europa. De Norra Kärr mijn in zuid-Zweden bevat genoeg zeldzame aardmetalen om onze afhankelijkheid van China op dat vlak ongedaan te maken,

“De EU zet de deur wagenwijd open voor Chinese import. Dat is naïef.”

Peter Tom Jones

KU Leuven-onderzoeksmanager

maar die mijn geraakt niet open omwille van lokaal protest. Zelfs de best georganiseerd **'verantwoorde mijnbouw'** heeft nog altijd een **zekere impact**.

In dichtbevolkte gebieden met een mondige en goed geïnformeerde bevolking, zie je vaak dat nieuwe mijnen worden tegengehouden. Wereldwijd ligt meer dan de helft van de mijnen in inheemse gebieden. Inheemse volkeren hebben immers weinig politieke macht en zijn minder goed georganiseerd. Ook in Europa is dat zo. De belangrijkste mijnen in Scandinavië liggen allemaal in Sami-gebied (de Sami zijn een inheemse bevolkingsgroep, verspreid over Noorwegen, Finland en Zweden)."

In het noorden van Zweden is de bevolking dan weer wel pro-mijnbouw. Je bracht onder meer een bezoek aan de beroemde Kiruna-mijn.

PETER: "De bevolking kent daar een lange traditie van mijnbouw. Veel mensen werken er in de mijnen en verdienen er zeer goede lonen, die zelfs hoger liggen dan die van verplegers en leerkrachten. De mijnbouw gebeurt daar ook op een verantwoorde en hoogtechnologische manier. Het is een voorbeeld voor de rest van de wereld. De mensen zijn er overtuigd van het belang van mijnbouw, met uitzondering van de rendierhoudende inheemse Sami. Maar in de rest van Zweden en Europa geldt vooral wat ik omschrijf als het **BANANA-syndroom: *build absolutely nothing anywhere near anything***. We openen liever mijnen in Congo of Indonesië, waar de milieu- en sociale impact veel schadelijker is. ▶

“De ethaankraker die Ineos hier wil bouwen heeft een CO₂-impact die veel lager is dan ethaankrakers elders in de wereld.”

C₂H₆

Peter Tom Jones

KU Leuven-onderzoeksmanager

De NIMBY (not in my backyard) van de rijken zorgt ervoor dat er vooral mijnen worden geopend in die gebieden van de wereld waar mensen minder macht en minder geld hebben. Ik verzet mij heel hard tegen de hypocrisie van de rijke westerling die wel laptops, smartphones en Tesla's (of tegenwoordig BYD's) wil, maar tegelijkertijd tegen Europese mijnbouw is. Bij de Sami is dat een ander verhaal. Zij leven op een traditionele manier in harmonie met de natuur en hebben helemaal niet gevraagd naar al die luxe in hun dagelijks leven. Deze mensen zijn veel authentieker in hun protest tegen mijnbouw. Ik ben alleszins voorstander van een soepelere wetgeving om nieuwe mijnen te vergunnen, wat Europa ook van plan is via de Critical Raw Materials Act.

Vandaag kan elke actiegroep een rechtszaak opstarten en alles tegenhouden, zelfs als een mijnbouwproject echt volgens de best beschikbare technologie en met de meest stringente ecologische en sociale criteria gebeurt. Dat is een luxe die we ons niet meer kunnen permitteren. In Europa duurt het gemiddeld 15,6 jaar om een nieuwe te vergunnen. Sorry, maar die tijd hebben we niet. Tegen dan zijn we helemaal naar huis gespeeld.”

Over vergunningen gesproken: hoe kijk jij naar het Ineos-dossier en de ethaankraker die dat bedrijf wil bouwen in de haven van Antwerpen?

PETER: “Dat is geen zwart-witverhaal. De ethaankraker die Ineos hier wil

bouwen, heeft een CO₂-impact die veel lager is dan ethaankrakers elders in de wereld. Dus je zou kunnen zeggen: als die kraker niet hier komt, dan zal ze wel ergens anders gebouwd worden en waarschijnlijk met een grotere klimaatimpact. Dat is een belangrijk argument om het toch hier te doen, vind ik. Je moet er wel voor zorgen dat de vergunning duidelijk is: er moet een traject zijn richting klimaatneutraliteit dat van kortbij moet worden opgevolgd.

Ik maak mij dus wel zorgen als zo'n project wordt afgeschoten, want dan komen we weer in het BANANA-verhaal terecht. Het symbolische aspect van dat dossier is heel belangrijk. Vlaanderen maakt zich ergens wel belachelijk naar investeerders toe,

ook naar investeerders in meer duurzame technologieën.

Neem bijvoorbeeld batterij-recyclage. Dat is een belangrijke groeisector. Vanaf 2035 gaan die volumes aan batterijen door het dak gaan. Umicore wil dat graag doen in Vlaanderen, maar een geval zoals Ineos gaat niet helpen om de beslissing te nemen om alles hier op te starten.

De Franse president Macron heeft al gezegd dat hij voor de batterij-recyclagefabriek van Umicore wil zorgen voor een snelle vergunning en voor veel staatssteun zoals de Duitse overheid veil had voor de batterijfabriek van het Zweedse Northvolt. En wij kunnen op geen enkele manier garanderen dat die vergunning voor een batterij-recyclagefabriek relatief snel wordt afgeleverd en rechtszekerheid zou verschaffen. Welke investeerder gaat in

die context voor Vlaanderen kiezen? Dat is een vraag die we ons moeten stellen: willen we hier wel nog industrie of niet? We kunnen niet allemaal software-apps schrijven om pizza's of ik-weet-niet-wat te verkopen. Er moet een industriële basis zijn: een chemische industrie, een staalindustrie, een auto-industrie en een metallurgische industrie. En ja, die moeten allemaal richting klimaatneutraliteit bewegen. Laten we die uitdaging aangaan en liefst zo snel mogelijk. Maar gewoon zeggen dat hier geen plaats meer voor is, is hét recept voor de-industrialisatie en verarming van Vlaanderen. Het Ineos-verhaal is dus relevant voor het beeld dat we geven. Ik ben ook geen voorstander van plastic, maar je kunt niet ontkennen dat de huidige samenleving nog veel plastic nodig heeft. Laat ons dat dan maken op een ecologisch en sociaal verantwoorde wijze."

“Je kan niet ontkennen dat de huidige samenleving nog veel plastic nodig heeft. Laat ons dat dan maken op een ecologisch en sociaal verantwoorde wijze.”

Peter Tom Jones

KU Leuven-onderzoeksmanager

Wie is Peter Tom Jones?

- Directeur van het KU Leuven Instituut voor Duurzame Metalen en Mineralen (SIM²) en IOF-Onderzoeksmanager 'Duurzame Metallurgie' aan de KU Leuven
- Burgerlijk ingenieur milieukunde en doctor in de toegepaste wetenschappen
- Gespecialiseerd in industriële ecologie en rechtvaardige duurzaamheid
- Auteur van o.m. *Terra Reversa: de transitie naar rechtvaardige duurzaamheid* (2009)

De documentaire 'Made in Europe: from mine to electric vehicle' kun je hier bekijken.

ABVV-METAAL SPRAK MET BEA CANTILLON

Hoe schrijven we een sociaal-rechtvaardig klimaatverhaal?

Sociologe Bea Cantillon is dan wel officieel op pensioen, van stilst zitten is geen sprake. Ze geeft nog steeds les aan de universiteit van Antwerpen en was in 2023 ook co-voorzitter van het Hoog Comité voor een Rechtvaardige Transitie. Dat comité – bestaande uit wetenschappelijke experts – boog zich in opdracht van federaal klimaatminister Zakia Khattabi (Ecolo) over volgende vraag: hoe kunnen we zorgen voor een rechtvaardige klimaattransitie in België? Eind oktober 2023 publiceerde het Hoog Comité een lijvig rapport en een beleidsmemorandum over de kwestie. Reden genoeg dus voor een gesprek. ABVV-Metaal legde mevrouw Cantillon vier grote vragen voor.

1

Is het klimaatbeleid dat Vlaanderen/België vandaag voert ambitieus genoeg?

BEA: “Het klimaatbeleid gaat te traag. Dat geldt niet alleen voor België en Vlaanderen maar voor heel Europa. Alle EU-lidstaten zijn gebonden aan de Europese klimaatwet, die zegt dat Europa klimaatneutraal moet zijn tegen 2050. De CO₂-uitstoot is weliswaar aan het dalen maar om klimaatneutraliteit te realiseren, is een enorme versnelling nodig. Om je een idee te geven: de inspanningen die we tot nu al gedaan hebben moeten de komende 25 jaar verviervoudigen. De impact die dat zal hebben op onze manier van produceren en consumeren, op onze manier van leven, wordt nog steeds onderschat. Dat is nog niet voldoende doorgedrongen. Naar aanleiding van de Klimaatzaak (waarbij een rechtbank oordeelde dat België en Vlaanderen hun CO₂-uitstoot tegen 2030 met 55 procent moet afbouwen tegenover 1990), vroeg Zuhail Demir (N-VA) aan haar administratie wat er concreet moet gebeuren om dat te realiseren. Het antwoord was hallucinant: één miljoen warmtepompen tegen 2030, een verbod op gas- en stookolieketels, een verbod op de verkoop van nieuwe wagens met een verbrandingsmotor, enzovoort ... zou meer en grotere inspanningen moeten leveren. Conclusie: het is dus dringend tijd om een plan te maken. Op welke manier gaan we ervoor zorgen dat we klimaatneutraal kunnen worden? Hoe gaan we dat betalen? Hoe kunnen we dat op een sociale en rechtvaardige manier doen? Zo'n plan is er vandaag nog niet.”

2

Is het huidige klimaatbeleid vandaag sociaal-rechtvaardig?

BEA: “De hele klimaatkwestie is onrechtvaardig in twee opzichten. Ten eerste is de klimaatverandering zelf onrechtvaardig. Ze treft vooral groepen in de samenleving die zwakker staan: arme mensen, ouderen, mensen met een slechte gezondheid. Het volstaat om te kijken naar de overstromingen in Wallonië van twee jaar geleden. Het waren niet de villabewoners die getroffen werden. Idem voor de recente overstromingen in de Westhoek, waar vooral kleine boeren en oudere mensen geraakt werden. Ook bij de oversterfte ten gevolge van hittegolven in grote steden zie je dat: ouderen en mensen met een slechte gezondheid zijn de voornaamste slachtoffers.

De klimaatverandering treft dus in de eerste plaats de zwakkeren, dat is bij ons zo maar dat geldt ook voor de rest van Europa en de wereld. In Europa worden de armere Grieken en de Zuid-Italianen veel harder getroffen dan de noordelijke lidstaten. En **wereldwijd krijgt het globale Zuiden veel meer klappen dan het rijke Noorden.**

Ten tweede is ook het gevoerde klimaatbeleid zeer onrechtvaardig. Kijk bijvoorbeeld naar de recent ingevoerde premie van vijfduizend euro voor wie een elektrische wagen koopt. We weten allemaal wie wel en wie niet een elektrische auto van 40.000 euro kan kopen. Er speelt dus een gigantisch Mattheuseffect (waarbij wie veel heeft, nog meer zal krijgen). We hebben dat ook gezien bij de subsidies voor zonnepanelen. **Het beleid om de klimaattransitie te versnellen is dus – net zoals de klimaatimpact zelf – zeer ongelijk.** Dat komt omdat het ►

Wie is Bea Cantillon?

- Sociologe en voormalig politica (CVP)
- Was hoogleraar en vicerector aan de Universiteit Antwerpen
- Specialisaties: welvaarstaat, armoede, sociale ongelijkheid en sociaal beleid
- Officieel op pensioen (maar nog steeds druk bezig) sinds 2022
- Voorzitter van 11.11.11
- Lid van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid

“Wereldwijd krijgt het globale Zuiden veel meer klappen dan het rijke Noorden.”

Bea Cantillon

Sociologe

vraagstuk van sociale rechtvaardigheid tot nog toe niet wordt meegenomen in het beleid en in de regelgeving. De lage-emissiezones (LEZ's) zijn nog zo'n voorbeeld van onrechtvaardige regelgeving. Wie zijn de slachtoffers? Niet diegenen die een elektrische auto kunnen kopen, maar wel diegenen die met een aftandse diesel moeten rondrijden. Die onrechtvaardigheden roepen weerstand op en daar teert extreemrechts op. Als we niet iedereen op een rechtvaardige manier meekrijgen in de klimaattransitie, dan krijgen we de gele hesjes in het kwadraat, dan gaan mensen massaal boos de straat op. Er is dus een enorm belangrijke sociale dimensie aan het klimaatbeleid en tot op vandaag hebben we daar nog geen groot maatschappelijk debat over gevoerd.”

3

Hoe kunnen we de klimaattransitie wél rechtvaardig maken?

BEA: “In de eerste plaats moeten we een maatschappelijk project hebben over wat een rechtvaardige transitie precies inhoudt. We hebben nood aan een sociaal contract, een groot gemeenschappelijk project waar we ons allemaal achter kunnen scharen. Dat is complex, want het gaat over veel

verschillende dingen: over productie en consumptie, over renovatie van huizen, over voeding, over elektrische wagens, over bijna alles eigenlijk. Er is in elk geval nog heel wat laaghangend fruit. Ik denk bijvoorbeeld aan het versneld renoveren en verder uitbouwen van het socialehuisvestingspatrimonium. Daarmee boek je dubbele winst: op milieu- en sociaal vlak. Verder moet je maatregelen die de consumptie van burgers aansturen, zodanig vormgeven dat ze rechtvaardig zijn. Dan gaat het bijvoorbeeld over een rechtvaardige fiscaliteit. Om alle dingen te betalen die we nodig hebben – zonnepanelen, warmtepompen, laadpalen, grote infrastructuurwerken zoals dijken – zullen we ook de fiscale basis moeten verbreden en dan kom je uit bij een vermogensbelasting. Het is belangrijk dat we het totaalplaatje voor ogen houden. Zoals ik zei: **we hebben nood aan een nieuw sociaal contract.** Net zoals politieke partijen, vakbonden en werkgevers na de tweede Wereldoorlog de sociale welvaarstaat hebben uitgebouwd, moeten we nu de sociaal-ecologische welvaarstaat op poten zetten. Rechtvaardige belastingen, een bredere belastingbasis en het vermijden van negatieve herverdelingseffecten zijn daar belangrijke ingrediënten van. Het Europese beleidskader is hier ook zeer belangrijk. Europa heeft met de Green Deal, het sociaal klimaatfonds en andere maatregelen in het kader van een rechtvaardige transitie alles wat we nodig hebben om te slagen. We moeten ons dat Europese kader eigen maken.”

4

Wat is de rol voor de vakbond in dit verhaal?

BEA: “De rol van vakbonden is zeer belangrijk, bijvoorbeeld bij

de totstandkoming van het nieuwe sociaal contract waarover ik sprak. Maar ook in de bedrijven en sectoren zelf moeten vakbonden hun rol spelen. Daar wordt sterk op gehamerd door iedereen die bezig is rond rechtvaardige transitie. **Werknemers en hun vertegenwoordigers kunnen mee zorgen voor vergroening en verduurzaming in bedrijven.** Het is dus essentieel dat hun rol in de bedrijven erkend en zelfs versterkt wordt. Ik geef een klein voorbeeld uit de Universiteit van Antwerpen, waar ik zelf werk. Een groep jonge medewerkers heeft nagedacht over hoe we onze universiteit kunnen vergroenen. Een van de maatregelen was om geen vlieggreizen meer te doen voor afstanden binnen de 500 kilometer. Dat voorstel is goedgekeurd door de Raad van Bestuur, maar is er dus gekomen dankzij de werknemers. De klimaattransitie moet met andere woorden ook van onderuit, vanuit de werkvloer komen. Iedereen heeft een rol te spelen.”

“De klimaattransitie moet ook vanuit de werkvloer komen.”

Bea Cantillon

Sociologe

OP ZOEK NAAR DE PASSIE VAN ONZE METALLO

Pascal Van Hove Zet die ploot af ... op!

Meer dan 900 vinylplaten zitten er in de collectie van metallo Pascal Van Hove. Geboren en getogen in Antwerpen belandde hij via omzwervingen langs Luik en Brugge uiteindelijk in Gent. Hij werkt al meer dan 21 jaar bij Alstom (voorheen Bombardier) en startte in 2008 als militant voor ABVV-Metaal. Sinds 2016 vertegenwoordigt hij zijn kameraden als effectief verkozen syndicaal afgevaardigde en in de Ondernemingsraad. Hij staat in mei 2024 terug paraat als opvolger voor hoofddelegee Freddy Bakker, die de fakkel doorgeeft vanaf de tweede helft van 2025. We gingen eens luisteren bij Pascal naar zijn favoriete plaatjes en hoe deze passie is ontstaan.

Pascal, onze standaard-openingsvraag, wat houdt het metallo zijn voor jou in?

PASCAL: "De vakbond is naast het verzamelen van vinylplaten mijn tweede passie. Ik vind het fijn om me voor anderen in te zetten. Dat onze job als delegee niet stopt om 16u, dat vind ik niet erg. Dat hoort erbij en het klinkt misschien cliché, maar mensen helpen doe ik graag, of ze nu lid zijn of niet.

Wij gaan er met ons team er altijd voor. We hebben een grote, toffe kern, maar dat is ook nodig want bij Alstom werken meer dan 800 mensen.

Het geeft me ook de kans om bij te leren, op de vloer maar ook via Vorming 360. Vakbondsvorming helpt ons om de leden beter te helpen. Het delen van ervaringen met andere metallo's, informatie uit andere bedrijven

krijgen ... dat is zeer belangrijk voor een delegee. Ik ben daar dus grote fan van!"

Je bent ook grote fan van muziek blijkbaar?

PASCAL: "Ja, muziek is mijn andere passie en dan vooral op vinyl. Ik heb hier in huis mijn eigen gemaakte ruimte gecreëerd waar ik mijn 900 platen heb staan en koester. Na wat onderhandelen thuis heb ik 'toestemming' gekregen om

nog wat extra ruimte te maken want ik ben nog niet klaar met verzamelen. Die passie voor muziek heb ik al van jongs af aan. **Ik kocht mijn eerste plaat op 15 jaar, dat was er eentje van The Sex Pistols.** Toepasselijk want ik ben wel een beetje een rebel, net zoals zij toen waren. Ik doe niet graag wat ze me opleggen.

Tweede plaat was Talk Talk, met *It's my Life*, ook een zalige schijf. Ook *Under the Blood Red Sky* van U2 blijft een favoriet.

Na mijn punkperiode die niet erg lang duurde, kwam de New Wave en dat was echt mijn muziek! Depeche Mode is mijn absolute topband, daar heb ik meer dan 30 albums van, ook het allerlaatste album blijft top! En ik ben ook een echte jazz-fan.

Momenteel zijn het hoogdagen voor de vinylfhebbers want bijna alles wordt nu ook op plaat uitgebracht. De prijzen swingen wel de pan uit en daar wil ik niet aan meedoen.

Ik koop heel veel van mijn materiaal tweedehands. En voor mij is de persing ook belangrijk. Kan ik van een bepaald album een eerdere persing krijgen, dan gaat de nieuwere versie mee naar de platenbeurzen. Want **naast die 900 platen thuis, heb ik nog een 500 à 600 platen waarmee ik naar beurzen ga, om te verkopen.** En met die centjes koop ik dan weer andere platen.

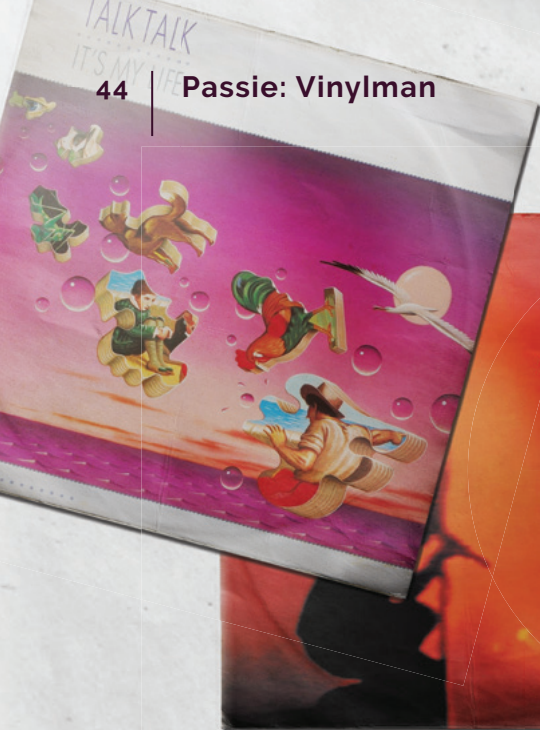
Nu ja, de verkoop is ondergeschikt aan de contacten en vriendschappen die daar gelegd worden. Daar kun je echt met gelijkgestemden over muziek praten, dat is zalig." ►

"Vakbond is naast het verzamelen van vinylplaten mijn tweede passie."

Pascal Van Hove

ABVV-Metaal-delegee bij Alstom

“Wij gaan ons sterkste werk laten zien: onze dienstverlening!”

Pascal Van Hove

ABVV-Metaal-delegee bij Alstom

“Het zalige aan deze hobby is het opzoeken van informatie rond de plaat, meer leren over de artiest en praten met anderen op de beurzen.”

Pascal Van Hove

ABVV-Metaal-militant bij Alstom

Trek je thuis handschoenen aan om een plaatje te draaien?

PASCAL: “Neen, een plaat is een gebruiksvoorwerp, ze worden echt gebruikt maar steeds met veel liefde behandeld. Het is ook meer dan die plaat hoor. Het zalige aan deze hobby is het opzoeken van informatie rond de plaat, leren over de artiest, praten met anderen op de beurzen, ...

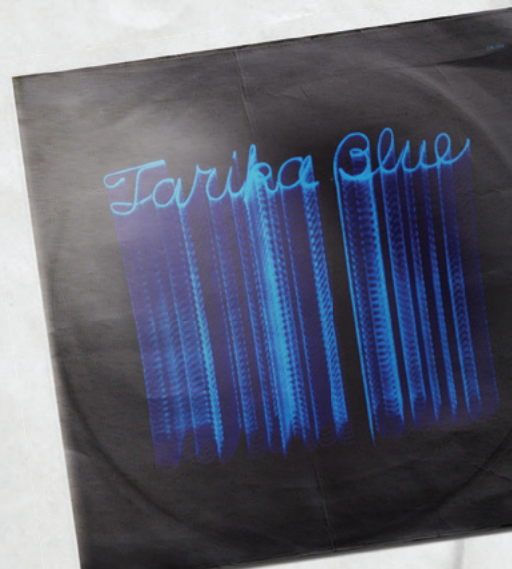
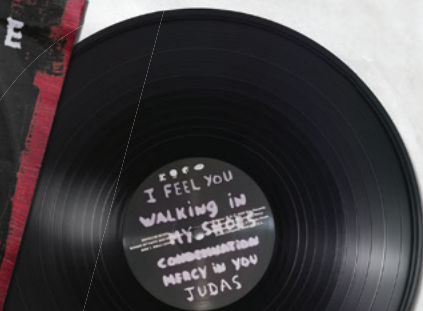
De laatste plaat die ik gekocht heb, kocht ik via iemand uit Engeland, die ik ontmoet heb op een van de beurzen. Het is een heruitgave van Sahib Shibab, een bekende jazzartiest. Weet je dat de eerste persing van die plaat voor 4.000 à 5.000 euro verkocht wordt? Als ik die eens te pakken zou krijgen.

Maar ben ook blij met mijn versie van 40 euro, hoor. De duurste plaat in mijn

collectie is Tarika Blue uit 1963, daar betaal je momenteel tussen 350 en 600 euro voor.”

De sociale verkiezingen staan voor de deur. Hoe pakken jullie dat bij Alstom aan?

PASCAL: “Wij gaan ons sterkste werk laten zien: onze dienstverlening! De laatste tijd loop ik met Freddy (Bakker, hoofddelegee) mee want hij gaat de fakkel doorgeven. Als ik zie wat hij allemaal doet, dat is echt sterk en dat willen wij verder zetten. Ik heb nog veel te leren maar **wij durven echt opkomen voor de mensen, we zeggen ons gedacht en helpen waar we kunnen.**”

“Deze uitspraak is enorm belangrijk, voor de koeriers in het dossier, maar zeker ook voor de hele sector.”

Frank Moreels

Voorzitter BTB

BTB, hield nauwlettend toezicht op de ontwikkelingen van het dossier, waarvan de eerste stap al werd gezet in 2017 bij het Arbeidsauditoriaat. In 2018 werden de stappen naar een proces gezet, waarbij BTB, samen met collega's van het ACV, betrokken raakte. De rechtszaak werd uiteindelijk gestart in 2019.

Tom blikt terug: “Het is een langdurige actie geweest, maar het was het waard, gezien de impact op een grote groep mensen. Voor ons was het ook een principiële kwestie die we koste wat het kost wilden oplossen. We komen ook regelmatig in actie op de rechtbank tegen praktijken van sociale dumping.”

Van sociaal overleg tussen BTB en Deliveroo is en was er geen sprake.

Tom kadert voor ons: “Gedurende al die jaren hebben we nooit met Deliveroo gesproken, ondanks hun initiële bereidheid tot sociaal overleg. We hebben hen drie keer uitgenodigd voor een gesprek, zonder resultaat.

Dit heeft ons er echter niet van weerhouden om deze zaak met grote betrokkenheid te volgen.”

De aanleiding voor dit alles was het gebruik van het zelfstandige statuut door Deliveroo. Het onderscheid tussen zelfstandigen en werknemers is duidelijk gedefinieerd, maar Deliveroo trok zich daar niets van aan. **Koeriers mochten bijvoorbeeld hun tarieven niet bepalen, konden hun klanten niet zelf kiezen, hun toegang tot het platform kon worden geblokkeerd bij klachten of het (te veel) weigeren van ritten en het algoritme hield hen in de gaten. Al deze elementen wijzen op een werknemersstatuut in plaats van de vrije keuze van een zelfstandige.**

In totaal werden 140 koeriers in de aanklacht opgenomen, en voor hen is er nu een positieve uitspraak gekomen. Ze zullen retroactief betaald worden voor de gestelde periode.

WAT MET ANDERE KOERIERS?

Wat deze uitspraak voor de toekomst van alle koeriers betekent, is nog onduidelijk. **Tom** licht toe: “We onderzoeken momenteel of we de uitspraak kunnen uitbreiden naar alle koeriers in die periode en in de toekomst. De rechtbank oordeelt dat Deliveroo onder PC 140.03 moet vallen, met alle rechten en plichten die daarbij horen. Deliveroo heeft echter beroep aangetekend bij Cassatie, dus we moeten daar nu op wachten.”

Uber en Takeaway.com hebben verschillende werkwijzen, met andere apps en algoritmes. UberEats heeft een gelijkaardige werkwijze als Deliveroo naar haar koeriers. Takeaway werkt met contracten, ook al zijn de meeste momenteel nog interimcontracten onder PC 100, waar mindere arbeidsvoorwaarden gelden dan in het PC 140.03. **Tom**: “Deze uitspraak kan

echter zeker als precedent gelden om de sector de juiste arbeidsvoorwaarden te laten volgen. In overleg waar het kan, via de rechtbank waar het moet, dus de bal is met deze uitspraak aan het rollen.”

HET WERK IS NATUURLIJK NOOIT GEDAAN

Ondanks deze belangrijke uitspraak is het werk nog niet voltooid. Het is nog even wachten op resultaat van het Cassatieberoep maar ondertussen gaat BTB bekijken hoe ze dit alles kunnen toepassen op de rest van de sector. Er zullen verdere (juridische) stappen worden ondernomen om ervoor te zorgen dat recht wordt gedaan, niet alleen voor het heden maar ook voor de toekomstige werknemers.

“Het is voor ons ook een principiële kwestie die we willen oplossen, koste wat het kost.”

Tom Peeters

Adjunct van de federaal secretaris Wegvervoer & Logistiek BTB

Want sinds Alstom Bombardier overgenomen heeft, loopt het toch wel anders. Vroeger hadden we onze conflicten maar die raakten altijd opgelost, nu hebben we Frans management die zich echt aan de 'code' houdt. Gelukkig is er wel een **zeer goede HR-afdeling, die echt constructief met ons samenwerkt.**

Sociaal zijn we er toch op achteruitgegaan, de druk op snellere productie ligt zeer hoog en dat zorgt voor meer uitval dan vroeger. Daar ligt een zeer grote rol voor ons als vakbond, nu en in de toekomst. We hebben veel werk voor de boeg maar ik doe dat echt met veel plezier. Vakbond is mijn passie! It's my life!"

Begin-de-jaarsvragen aan ... Alain Haelterman

Delegee bij Volvo Belgium

Wat zijn jouw verwachtingen voor 2024 (politiek en/of persoonlijk)? Zijn er dingen waar je naar uitkijkt? Zijn er bepaalde doelstellingen die je graag wil realiseren?

ALAIN: "Politiek gezien maak ik me wel wat zorgen als ik kijk naar de polls en naar verkiezingen wereldwijd. Mijn doel is om mensen te overtuigen zich niet te laten meeslepen door populisme en nationalisme. Ik hoop dat mensen met progressieve ideeën samenwerken, zodat niemand wordt buitengesloten. Syndicaal gezien wordt 2024 uitdagend met de sociale verkiezingen en een dalende welvaart. De uitdagingen van de afgelopen jaren, zoals personeelstekort en groot verloop, keren nu om met weinig orders, productiedalingen en jobverlies. Persoonlijk kijk ik altijd uit naar de uitdaging van de sociale verkiezingen."

Als je één ding kon veranderen of verbeteren binnen de vakbond, wat zou dat dan zijn?

ALAIN: "De ergernis onder leden en militanten groeit over de bereikbaarheid van onze kantoren en dienstverlening. Mensen begrijpen de complexe structuur van vakcentrales, gewesten en provincies niet. Leden willen snel geholpen worden, vooral bij financiële zaken zoals premies en vervangingsinkomen. Dit bepaalt soms hun lidmaatschap."

Wat is jouw boodschap aan de leden van ABVV-Metaal voor een succesvol en solidair 2024?

ALAIN: "2024 brengt uitdagingen, vooral in deze harde samenleving

waar mensen soms hun toevlucht zoeken tot extreemrechts en nationalisme. Mijn boodschap is om naar elkaar te luisteren, met elkaar te praten, elkaar te helpen en solidair te zijn. Bij de sociale verkiezingen is er maar één goede keuze: die van arbeiderscontrole, sterke onderhandelingen en een veilige werkomgeving. Kies voor ABVV!"

Even een korte terugblik op 2023. Wie was voor jou de held van het jaar of wat was voor jou het boek, de serie, film of documentaire van het jaar?

ALAIN: "Mijn helden zijn mensen wereldwijd die vrijwilligerswerk doen en anderen in nood helpen. Mijn passie voor muziek op vinyl, die al 40 jaar duurt, bracht me naar goede albums van 2023 zoals Urfaust, La Muerte, Ndox Electric, Wolvennest, Diminished Men en vele anderen. Maar let op voor de oren, dit zijn geen popdeuntjes!"

deliveroo

Historische overwinning voor BTB-ABVV: Deliveroo-maaltijdkoeriers worden erkend als werknemers.

In een baanbrekende uitspraak op 22 december oordeelde de rechtbank dat fietskoeriers die rijden voor Deliveroo als werknemers moeten worden beschouwd, met verregaande gevolgen voor de hele sector. Transportbond BTB spande de rechtszaak aan in hun strijd tegen sociale dumping en voor het juiste statuut van koeriers. In onze rubriek 'Gluren over de (sector)muren' gaan we eens luisteren hoe onze collega's bij BTB-ABVV dat hebben aangepakt.

REGELS GELDEN VOOR IEDEREEN

De uitspraak van de rechtbank, die stelt dat fietskoeriers transportarbeiders zijn, markeert een keerpunt in de strijd voor de erkenning van de rechten van maaltijdkoeriers. **Frank Moreels, voorzitter van BTB**, benadrukt het belang van deze uitspraak: **"Eindelijk wordt bevestigd dat ook de tech-**

industrie zich aan de wetten en regels van het land moet houden. Dit is een overwinning voor het Belgische arbeidsrecht en de Belgische sociale zekerheid. Wij zeggen al van het begin dat de werkwijze van deze bedrijven en hun apps van de koeriers werknemers maakt. De rechter geeft duidelijk aan dat ook fietskoeriers de juiste sociale bescherming moeten krijgen!"

Het houdt ook in dat het P2P-statuut (peer-to-peer) niet meer bruikbaar is. In de sector was er geen gelijk speelveld aanwezig, verschillende bedrijven volgden de Belgische wetgeving en werken dus met arbeidscontracten voor hun koeriers. Andere bedrijven kozen, onterecht, voor schijnzelfstandigen of fiscale constructies als P2P. Het was voor BTB dus ook zeer belangrijk dat het fiscale P2P-statuut uit de sector verdween. Ook hier volgt de rechtbank het BTB-standpunt. Strike 2!

PRINCIPEKWESTIE

Tom Peeters, adjunct van de federaal secretaris Wegvervoer & Logistiek

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

ABVV-Metaal, Rohhny Champagne,
Jacob Jordaensstraat 17, 1000 Brussel

REDACTIE

Marc Lenders, Dania Paternini, Wim Careel,
Mariëlle Degeeter, Joke Hofmans, Jens Cassiers

CONCEPT & LAY-OUT

The Oval Office

FOTOGRAFIE

Medialife

Een publicatie van ABVV-Metaal
januari | 2024 ©

abvvmetaal.be

